

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 12-18 มีนาคม 2568

พาณิชย์โปรโมตข้าวอินทรีย์ไทยในสหรัฐฯ นำเข้าร่วมงานแฟร์ ขายได้กว่า 153 ล้านบาท

กรมการค้าต่างประเทศเผยแพร่ผลการจัดคณะผู้แทนการค้า เดินทางไปเจรจาขยายตลาด กระชับความสัมพันธ์ทางการค้า และเข้าร่วมงานแสดงสินค้า NPEW 2025 ประสบความสำเร็จตามเป้า ทั้งเชิญสื่อ อินฟลูเอนเซอร์ ช่วยโปรโมตข้าวไทย อาหารไทย ส่วนการนำเข้าร่วมงานแฟร์ ขายได้กว่า 153 ล้านบาท พร้อมถกผู้นำเข้า ผลักดันนำเข้าข้าวไทยเพิ่ม และจะร่วมมือกันในการประชาสัมพันธ์ข้าวไทยต่อไป

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยถึงผลการจัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปเจรจาขยายตลาดและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้า และเข้าร่วมงานแสดงสินค้า Natural Products Expo West (NPEW) 2025 ระหว่างวันที่ 2-7 มี.ค.2568 ภายใต้โครงการส่งเสริมตลาดและประชาสัมพันธ์ข้าวอินทรีย์ไทยประจำปีงบประมาณ 2568 ว่า กรมได้จัดกิจกรรมรณรงค์บริโภคข้าวอินทรีย์ไทย “Healthy Rice by Thai Organic Rice” ร่วมกับร้าน Subhannahong Royal Thai Cuisine เป็นร้านอาหารไทยที่ได้รับตราสัญลักษณ์ Thai SELECT ในนครลอสแอนเจลิส มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 3 มี.ค.2568 มีผู้นำเข้า สื่อมวลชน และอินฟลูเอนเซอร์ท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวกว่า 30 ราย ซึ่งช่วยสร้างการรับรู้ข้าวอินทรีย์ไทยให้เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น และกระตุ้นความต้องการบริโภคอาหารไทยและข้าวไทยมากขึ้น

ทั้งนี้ กรมยังได้มอบเกียรติบัตรเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทย (ตราเขียว) ให้กับร้าน Subhannahong Royal Thai Cuisine และร้าน Saladang Garden เพื่อให้การรับรองว่าร้านอาหารไทยทั้งสองร้านให้บริการข้าวหอมมะลิไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานจากประเทศไทยอย่างแท้จริง เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เครื่องหมายตราเขียวให้เป็นที่รู้จักในตลาดต่างประเทศ

ส่วนการนำผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและบริษัทผู้ประกอบการข้าวอินทรีย์ไทย จำนวน 6 ราย เข้าร่วมงานแสดงสินค้า NPEW 2025 ระหว่างวันที่ 5-7 มี.ค.2568 ณ เมืองอนาไฮม์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐฯ ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ใหญ่ที่สุดสำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ครอบคลุมพื้นที่กว่า 555,000 ตารางฟุต โดยผลการเข้าร่วมงาน ได้ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของข้าวอินทรีย์ไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น และยังสร้างโอกาสในการเจรจาธุรกิจการค้าให้กับผู้ประกอบการข้าวอินทรีย์ไทย สามารถขายสินค้าส่งออกกว่า 153 ล้านบาท ซึ่งผู้ประกอบการที่เข้าร่วม ได้ขอบคุณกรมที่พามาเปิดตลาด เพราะได้เรียนรู้แนวโน้มตลาด ซึ่งจะนำไปพัฒนาสินค้าให้ตอบโจทย์ต่อไป

นอกจากนี้ กรมได้พบปะหารือกับผู้นำเข้าข้าวรายสำคัญไทยในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้แก่ บริษัท Sun Lee, Inc ผู้นำเข้าข้าวหอมมะลิไทยและผลิตภัณฑ์อาหารไทยรายใหญ่ที่มีประสบการณ์กว่า 40 ปี ในตลาดสหรัฐฯ โดยได้หารือถึงแนวทางในการขยายตลาดข้าวไทยในสหรัฐฯ โดยเฉพาะความเป็นไปได้ในการซัพพลายข้าวไทยให้กับกลุ่มธุรกิจบริการด้านอาหารฟาสต์ฟู้ด อาทิ Panda Express ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดสไตล์จีน-อเมริกัน มีสาขากว่า 2,000 แห่ง ที่มีการใช้ข้าวจำนวนมากเป็นตัวเลือกเมนูต่าง ๆ ให้กับลูกค้า และยังได้มีโอกาสหารือกับบริษัท Golden Star Trading, Inc ผู้นำเข้าข้าวอินทรีย์และข้าวคุณภาพสูงจากไทย รวมถึงข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน SRP

(มาตรฐานข้าวที่เน้นความยั่งยืนในกระบวนการผลิต) ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการในตลาด โดยได้ผลักดันให้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความร่วมมือในการทำกิจกรรมส่งเสริมตลาดร่วมกันเพื่อกระตุ้นยอดขายตลาดข้าวไทยในสหรัฐฯ และได้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับทั้งสองบริษัทเกี่ยวกับสถานการณ์ตลาดข้าว แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคชาวสหรัฐฯ รวมถึงข้อเสนอแนะในการขยายการส่งออกข้าวไทย

ขณะเดียวกัน ได้มีโอกาสพบหารือกับบริษัท FoodChain ID ผู้ให้บริการตรวจรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองจาก USDA โดยได้หารือเกี่ยวกับความร่วมมือในการช่วยผลักดันการรับรองสินค้าข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยโดยเฉพาะแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อย

“สหรัฐฯ เป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงสำหรับข้าวอินทรีย์ไทย รวมถึงข้าวคุณภาพสูงอื่น ๆ เนื่องจากเทรนด์สุขภาพที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และคุณภาพข้าวไทยเป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ทำให้มีโอกาสขยายตลาดได้อีกมาก โดยข้าวไทยต้องเน้นการรักษามาตรฐาน การสร้างแบรนด์ และการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อให้สามารถเติบโตอย่างแข็งแกร่ง” นางอารดา กล่าว

สำหรับสถิติการส่งออกข้าวไทยในปี 2567 สหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 3 มีปริมาณส่งออกรวม 848,449 ตัน เพิ่มขึ้น 20.1% จากปี 2566 ที่มีปริมาณส่งออก 706,302 ตัน และสหรัฐฯ ยังเป็นตลาดส่งออกข้าวอินทรีย์อันดับ 1 ของไทย มีปริมาณส่งออก 10,901 ตัน เพิ่มขึ้น 48.71% จากปี 2566 ที่มีปริมาณส่งออก 7,218 ตัน โดยคาดการณ์ว่าตลาดข้าวอินทรีย์ในสหรัฐฯ จะยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากความต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่เพิ่มขึ้น

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

เบอร์หนึ่งผู้ส่งออกข้าวไทย พยุงนาปรัง ต้องหาบีกอร์เดอร์จีน

ท่ามกลางราคาข้าวนาปรังที่ตกลงตั้งแต่ต้นฤดู จนส่งผลให้ สมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย ออกมาเคลื่อนไหวขอให้รัฐบาลกำหนดมาตรการช่วยเหลือข้าวนาปรัง ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน โดยสมาคมได้เรียกร้องขอให้รัฐบาลพิจารณามาตรการประกันราคาข้าวเปลือกไม่ต่ำกว่าตันละ 12,000 บาท

ซึ่งคล้ายกับวิธีการช่วยเหลือราคาข้าวนาปีในรัฐบาลก่อนหน้านี้ ทว่า คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (กนช.) กลับมีมติกำหนดมาตรการช่วยเหลือเพียงมาตรการเดียว คือ การจ่ายเงินชดเชยเกษตรกรโดยตรงไร่ละ 1,000 บาท คนละไม่เกิน 10 ไร่ วงเงิน 2,867.23 ล้านบาท โดยจะจ่ายเงินโดยตรงแก่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกข้าวนาปรัง พร้อมกับเร่งรัดให้เกษตรกรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนสามารถขึ้นทะเบียนได้จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2568

โดยมีข้อน่าสังเกตว่า มาตรการช่วยเหลือราคาข้าวนาปรังครั้งนี้ ไม่ได้ใช้วิธีชะลอมิให้ข้าวเปลือกทยอยออกสู่ตลาดด้วยการให้สินเชื่อหรือเงินช่วยเหลือในการฝากเก็บข้าวเปลือกไว้ในสต็อกของทั้งเอกชนและสถาบันเกษตรกร แต่รัฐบาลเลือกที่จะใช้วิธีการจ่ายเงินอุดหนุนโดยตรงให้กับชาวนา

ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ส่งผลให้ข้าวนาปรังครอบปีนี้จะทะลักออกมามากที่สุดในเดือนมีนาคมต่อเดือนเมษายนนี้ โดยไม่มีที่ท่าว่า ราคาข้าวเปลือกในตลาดจะปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่การส่งออกข้าวยังเป็นไปได้ช้าเนื่องจากไม่มี คำสั่งซื้อข้าวล็อตใหญ่ ที่จะเข้ามาช่วยพยุงราคาข้าวในประเทศไว้ได้ ประชาชาติธุรกิจสัมภาษณ์ นายสมบัติ เถลิมวูฒินันท์ ประธาน บริษัท เอเชีย โกลเด็นที่ไรซ์ จำกัด ผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ของประเทศต่อมุมมองสถานการณ์ข้าวไทยในปี

Q : สถานการณ์ข้าวในขณะนี้

เหนือขณะ ทั้งในเชิงปริมาณการส่งออกข้าวและราคา ปีนี้สต็อกข้าวโลกก็ล้น ประกอบกับประเทศอินเดีย หันกลับมาส่งออกข้าวอีกครั้ง หลังจากชะลอไป 2 ปี จากข้อเท็จจริงที่ว่า สต็อกข้าวอินเดียก็ไม่ได้ล้นมากมายอะไร เพียงแต่ที่ผ่านมามีอินเดียกังวลว่า ข้าวสาลีอาจจะขาด พอสถานการณ์ข้าวสาลีกลับมาปกติ อินเดียก็กลับมาส่งออกข้าวเหมือนเดิม ที่นี้พอประกาศว่าจะส่งออก มันก็เป็นผลทางจิตวิทยาต่อตลาดข้าวโลก จากที่ปกติส่งออกพิกสุด 22-23 ล้านตัน แล้วลดลงมาเหลือ 18 ล้านตัน เท่ากับหายไป 4 ล้านตัน พอกลับมาส่งออกอีกก็เท่ากับจะมีการเติมข้าวเข้าไปในตลาดอีก 4 ล้านตัน มันก็มีผลนะ

ส่วนทางอินโดนีเซีย ใน 2 ปีที่ผ่านมาช่วงราคาข้าวขึ้นเคยนำเข้าข้าวปีละ 4 ล้านตัน ปีนี้มีการคาดการณ์จะนำเข้าข้าวเหลือแค่ 1 ล้านตัน เท่ากับตีมันหายไป 3 ล้านตัน ที่นำเข้าข้าวลดลงเป็นเพราะผลผลิตข้าวปีที่ผ่านมาดีมาก จาก 2 ปีที่แล้วที่ต้องเผชิญกับภาวะภัยแล้ง มาปี 2567 ฝนดีมาก ผลผลิตข้าวอินโดนีเซียก็เพิ่มขึ้น ดังนั้นการนำเข้าข้าวก็ลดลง เท่ากับตลาดอินโดนีเซียหายไป 2.5-3 ล้านตัน ที่นี้ขณะที่อินเดียบวกกลับเข้ามาอีก 4 ล้านตัน ก็เท่ากับเป็นดับเบิลมันจึงมีผลต่อตลาดข้าวโลกอยู่ในตอนนี้

ฟิลิปปินส์ ที่เป็นตลาดนำเข้าข้าวที่สำคัญของไทย ผมมองว่าจะนำเข้าข้าวเป็นปกติ แต่ช่วง 1-2 เดือนนี้ชะลอการนำเข้าลงไป ก็เพราะเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว ต้องรอให้เก็บเกี่ยวหมดก่อนจึงจะรู้ปริมาณผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ ประกอบกับต่อไป ฟิลิปปินส์ก็จะมีการเลือกตั้งด้วย

ดังนั้นในทางการเมืองจึงต้องดูแลราคาข้าวภายในประเทศ จึงมีการชะลอการนำเข้าข้าวลง ส่วนตลาดข้าวแอฟริกา ซึ่งก็เป็นตลาดส่งออกข้าวสำคัญของไทยอย่าง ประเทศเซเนกัล ในปีที่ผ่านมาประสบปัญหาในเรื่องของการจ่ายเงินค่าข้าวที่ขายข้าวผ่านโบรคเกอร์ ทำให้แบงก์ไม่ปล่อยเครดิตให้กับผู้ขายก็กลายเป็นความเสี่ยง การขายข้าวไทยไปตลาดนี้โดยตรงก็เสี่ยงจาก 2 ปัจจัย คือ ทั้งการดูแลข้าวในสต็อก กับค่าเงินแต่ละประเทศผันผวนมาก ขึ้นลงวันละ 20% ก็มี ดังนั้นการส่งออกข้าวไปตลาดนี้จึงลดลง

แต่สุดท้ายแล้ว ผมมองว่ายังไม่วางใจผู้ซื้อข้าวส่งไปตลาดแอฟริกาที่ต้องกลับมา แต่สถานการณ์มันเปลี่ยน เพราะไทยไม่ได้ขายข้าวอยู่คนเดียว ตอนนี้อินเดียเขาก็กลับมาขายข้าวแล้วกลายเป็นตัวเลือก ถ้าอินเดียเสนอขายข้าวราคาถูกกว่าข้าวไทยเยอะ ๆ ผู้ซื้อเขาก็ต้องหันไปซื้อข้าวอินเดีย แทนที่จะมาติดต่อซื้อข้าวไทย

Q : แต่เวียดนามยังเป็นคู่แข่งอยู่

จริง ๆ วันนี้ไม่ใช่แล้วนะ ข้าวไทยไม่ได้เป็นคู่แข่งข้าวเวียดนามแล้ว เพราะวันนี้เวียดนามขยับขึ้นไปทำข้าวคุณภาพสูงขึ้น เขาขยับขึ้นไปอีกขั้นแล้ว อย่าง ตลาดข้าวนี้ ในประเทศผู้นำเข้าข้าวอย่าง อินโดนีเซีย-ฟิลิปปินส์ แม้กระทั่งฮ่องกง-สิงคโปร์ ผมอยากบอกว่า ข้าวเวียดนามครองตลาดไปหมดแล้วและขายได้ราคาดีด้วย เพราะเวียดนามทำข้าว Top Grade กว่าข้าวไทย พันธุ์ข้าวก็ดีกว่า คุณภาพดีกว่า หลังจากที่ถูกเงินลงทุนด้านการทำวิจัยมาอย่างต่อเนื่องมากกว่า 20 ปี

ผมยกตัวอย่าง พันธุ์ข้าว ST พัฒนาพันธุ์ไปจากข้าวบาสมати ซึ่งเป็นข้าวพื้นแข็งปรับให้เป็นข้าวนุ่ม เขาทำตั้งแต่ ST-15 มาวันนี้พัฒนาไปถึง ST 25-26 (ปี 2566 ข้าวหอม ST 25 หรือ Gao Ong Cus ได้รับรางวัลที่ 1 ข้าวที่ดีที่สุดในโลก) ผลผลิตข้าวเวียดนามต่อไร่สูง (1 ไร่ 1,000 กก.ขึ้น) ขณะที่พื้นที่ปลูกข้าวในภาคอีสานของเราเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะพื้นที่ติดแหล่งน้ำหรือระบบชลประทานจากเขื่อนหลัก ๆ อย่างลำปาว-อุบลรัตน์-สิรินธร ซึ่งเคยเป็นพื้นที่สำคัญในการปลูกข้าวหอมมะลิ มาวันนี้ปรากฏชาวนาอีสานหันไปปลูกข้าวนาปรังกันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิลดลง ๆ ลดลง และนับวันจะหายไปเรื่อย ๆ

สังเกตดูจะเห็นว่า ราคาข้าวนาปรังวันนี้จากตันละ 20,000 บาท แม้จะลดลงเหลือตันละ 13,000 บาท ก็มีผลผลิตข้าวนาปรังเพิ่มขึ้น ต่างจากข้าวหอมมะลิตันละ 30,000 บาท นั้นหมายความว่า Supply ข้าวหอมมะลิมันไม่ได้มาก ไม่ได้ล้น ราคาจึงดี แต่ถึงจะดีอย่างไร ชาวนาก็อาจจะไม่ต้องการปลูก ถ้ายังทำนาปรังได้จากระบบชลประทาน เพราะอะไร ปลูกข้าวหอมมะลิแม้จะได้ราคาเกวียนละ 15,000 บาท ผลผลิตต่อไร่ 400 กก. แต่ข้าวนาปรังปลูกได้ผลผลิตต่อไร่ 800-900 กก. รัฐอุดหนุนจ่ายเงินโดยตรงอีกก็ได้ร่วม 10,000 บาท ยังไงเก็บเงินจากการขายข้าวได้มากกว่า แถมยังปลูกได้ 2 รอบด้วย

Q : จะทำอย่างไรให้ราคาข้าวเปลือกขึ้น

ต้องถามว่า จะพุงราคาข้าวเปลือกต่อจากนี้ไปได้อย่างไรมากกว่า ในประเด็นนี้ผมมีความเห็นว่า ต้องเดินสายไปคุยกับประเทศผู้ซื้อข้าวไทยรายใหญ่อย่าง จีน-บังกลาเทศ-อินโดนีเซีย ทำอย่างไรให้เขากลับมาซื้อข้าวไทย ด้วยราคาข้าวไทยที่อยู่ในระดับนี้ ผมว่าผู้ซื้อรับได้ อย่างจีน หรือ COFCO ต้องไปเจรจาขอให้ช่วยซื้อข้าวไทยในช่วงนี้ เพราะเรายังมี G to G กับรัฐบาลจีนเหลืออยู่ 280,000 ตัน (ครั้งสุดท้ายขายข้าวขาว 5% G to G ไป 20,000 ตันในปี 2564 จากปริมาณข้าว G to G ทั้งหมด 1 ล้านตัน ขายไปแล้ว 8 ลอต ลดละ 100,000 ตัน)

หรือต้องเปิดการเจรจาขายข้าวให้กับอินโดนีเซีย ในอดีตก็เคยมีการเซ็น MOU กันไว้ปีละ 1 ล้านตัน ซึ่งล่าสุดอินโดนีเซียซื้อข้าวไทยแบบ G to G ปริมาณ 55,000 ตัน สมัยนายภูมิธรรม เวชยชัย เราก็เคยเจรจาขายข้าวได้มาแล้ว บังกลาเทศก็เป็นตลาดเป้าหมาย ทุกตลาดต้องจัดคณะผู้แทนไปเจรจาแบบเคาะประตูบ้านเขาเลย ถ้าสามารถเจรจาขายข้าวทั้ง 3 ตลาดนี้ได้ ผมเชื่อว่าจะสามารถพุงราคาข้าวเปลือกในประเทศได้ รวมไปถึงการเดินสายขายข้าวในอนาคตด้วย

Q : ราคาข้าวเปลือกจะตกต่ำลงกว่านี้หรือไม่

ผมว่าราคาข้าวเปลือกอาจมีโอกาสดำกว่านี้ไปได้เล็กน้อย เพราะถ้าข้าวราคาต่ำลงไปกว่านี้ ชาวนาอยู่ไม่ได้แน่ วันนี้โรงสีก็ท้องว่าง พร้อมที่จะซื้อข้าวเข้าเก็บ ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ก็ท้องว่างค่อนข้างมาก ดังนั้นราคาข้าวเปลือกจะต่ำกว่านี้ไปก็คงไม่มาก ถ้าจะต่ำลงมากก็เป็นช่วงสั้น ๆ

แต่ปัจจัยที่จะทำให้ราคาข้าวหวนกลับขึ้นมา ผมก็ยังมองไม่ออกเหมือนกัน ดังนั้นราคาข้าวเปลือกก็จะยังคงขวนเขี้ยวอยู่แถวนี้ไปอีกสักพักใหญ่ ๆ ข้าวเวียดนามขณะนี้ก็ฟักสุดแล้ว สิ่งที่จะต้องติดตามต่อไปก็คือ ตลาดข้าวอินโดนีเซียหลังเก็บเกี่ยวแล้วจะมีปริมาณผลผลิตเท่าไร ประเทศอินเดียจะ Dump ราคาข้าวในตลาดลงมาอีกหรือไม่ หรือราคาข้าวอินเดียขนาต้นต่ำสุดแล้ว ข้าวจะขึ้นจะลงตอนนี้อันตรายที่อินเดียเป็นหลัก

ราคาข้าวเวียดนามก็น่าจะอยู่ในระดับนี้ โดยข้าวขาวเวียดนามจะถูกกว่าข้าวขาวไทยชนิดหนึ่ง ไกล ๆ 390 เหรียญ/ตัน ข้าวคุณภาพสูงประมาณ 460-470 เหรียญ ขณะที่ข้าวขาวไทยประมาณ 400 นิด ๆ ก็ห่างกันประมาณ 10 เหรียญ เรียกว่าเรายังพอแข่งขันได้ (เวียดนาม ข้าว 5% ราคา 385-390 เหรียญ/ตัน ข้าว 25% ราคา 355-360 เหรียญ/ตัน ปลายข้าว 305-310 เหรียญ/ตัน, ข้าวอินเดีย ข้าว 5% ราคา 390 เหรียญ ข้าว 25% ราคา 375 เหรียญ ข้าวหนึ่ง 405-408 เหรียญ ปลายข้าว 320-330 เหรียญ/ตัน และข้าวไทย ข้าว 5% ราคา 402-408 เหรียญ ข้าวหนึ่ง 425 เหรียญ ปลายข้าว 345-350 เหรียญ/ตัน)

ยังมีสิ่งที่น่ากังวลอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ปีนี้ฝนดี น้ำดี เพราะเป็นปีลานีญาดังนั้นเมื่อชาวนาเก็บเกี่ยวข้าวนาปรังแล้วก็จะปลูกข้าวต่อในเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ซึ่งผลผลิตคروبย่อยนี้จะออกสู่ตลาดอีกครั้งในระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม เรียกว่าคروبย่อยที่แทรกเข้ามา ซึ่งในขณะนี้ยังไม่รู้ว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเท่าไร ดังนั้นจะต้องมีการรับมือผลผลิตข้าวในส่วนนี้ด้วย

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ล่ำรายชื่อชานา 5 หมื่นคน ตั้งไขกฎหมายข้าว ลุยแก้ราคาข้าวตก

กิตติศักดิ์เตรียมรวบรวมสมาคม-องค์กรชานา ล่ำรายชื่อ 5 หมื่นคน ตั้งไขกฎหมายข้าวและชานา ถอดบทเรียนแก้ราคาข้าวตกต่ำ-เงินบานาญ เลียนโมเดลประกันสังคม

ข้าว ถือว่าเป็นพืชที่สำคัญของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง แต่ในปัจจุบันปรากฏว่าการปลูกการผลิต การจำหน่าย และการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวทั้งกระบวนการกำลังประสบปัญหาอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนทั้งจากปัญหาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีหนี้สินเป็นจำนวนมาก และขาดแรงจูงใจในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกร

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการผลิต การจำหน่ายและการแบ่งปันผลประโยชน์เกี่ยวกับข้าวเกิดความเป็นธรรม ทั้งต่อตัวเกษตรกร โรงสีข้าว และผู้ประกอบการและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนอย่างยั่งยืน สมควรสนับสนุนให้มีการจัดระบบบริหารด้านการผลิต การจำหน่าย และการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวอย่างเป็นระบบ ตลอดจนห่วงโซ่ จึงเป็นที่มาและความจำเป็นที่จะต้องมีการร่างพระราชบัญญัติข้าวและชานา พ.ศ.หรือ "กฎหมายข้าว" ขึ้น

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ อดีตสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เผยกับฐานเศรษฐกิจ ในเร็ว ๆ นี้กฎหมายข้าวที่ได้ร่างเสร็จเรียบร้อยแล้วกำลังปฏิรูปใหม่ โดยให้ชานาเป็นผู้เสนอ ลงรายชื่อ 5 หมื่นคน เสนอให้รัฐบาล เร่งกฎหมายนี้ออกมา ให้โดยเร็วที่สุด ก็เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาลเองก็ได้หลุดปากออกมาชานาเป็นภาระ เพราะฉะนั้นการมีกฎหมายข้าว ยกตัวอย่าง พ.ร.บ.อ้อยและน้ำตาลทรายฯ ที่ได้มีการแก้ไขมาในช่วงที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อเห็นว่ากฎหมายมีความสมบูรณ์ทำให้ทั้งชาวไร่อ้อยและโรงงานมีแบ่งปันผลประโยชน์ รวมทั้งกฎกติกาด้วย

สำหรับ พ.ร.บ.ข้าวและชานาฯ โดยร่างฯ นี้จะออกมาจากชานา เจตนารมณ์การทำนา ชานาจะต้องขายข้าวไม่ขาดทุน เพราะว่า จะมีโครงสร้างปรับปรุงตั้งแต่กระบวนการผลิต การทำนา จะรวมไปถึงปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีเกษตร โดยจะต้องมีกฎหมายเข้ามาควบคุม เนื่องจากปัญหาทุกวันนี้ของชานา ถ้าหากเรียกร้องราคาข้าวขึ้น แต่เราไม่ได้มองไปที่ต้นทุน โดยให้ขึ้นไปต้นละ 5 หมื่นบาท แต่เราไม่ควบคุมต้นทุนไว้ ตั้งแต่ราคาปุ๋ย สารเคมี หากราคาข้าวปรับขึ้นไปก็ไม่มีผล ราคาขายไปตามไปด้วย เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาราคาข้าวตกต่ำให้ยั่งยืนจะต้องมีกฎหมายที่ช่วยพัฒนาและสิทธิของชานาจะดีที่สุด

นายกิตติศักดิ์ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ต้องการผลักดันกฎหมายนี้ให้เกิดขึ้น ก็จะมีการบูรณาการหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับข้าว ชานา โรงสี ผู้ประกอบการค้าข้าว และผู้ส่งออก มาไว้ฉบับนี้ พงกับชานาจะต้องมีการลดต้นทุน และมีโครงสร้างองค์กรชัดเจน ซึ่งไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไหนก็สามารถบริหารต่อเนื่องได้

“ยกตัวอย่าง การขายข้าวเปลือกต่อไปของชานาจะต้องมีใบเสร็จรับเงิน ว่าขายให้กับใคร ความชื้นเท่าไร เป็นข้าวพันธุ์อะไร แล้วถ้าขายไปแล้วได้ราคาต่ำกว่าต้นทุนที่คณะกรรมการในกฎหมายข้าวระบุไว้ จะมีกองทุนช่วยเหลือชานาราคาข้าว เพื่อชดเชยราคาที่ชานาขายไปนำมาจ่ายให้กับชานารายนั้นๆ ต่อไป และที่สำคัญก็จะมีบำเหน็จหรือ บานาญของชานา เหมือนประกันสังคม หลังทำนาไม่ไหวแล้วเพื่อดำรงชีพได้ในอนาคต และ ในฐานะที่เป็นอาชีพมีความสำคัญของประเทศ ที่กล่าวว่าป็นกระดูกสันหลังของชาติ ซึ่งเป็นกฎหมายของชานาอย่างแท้จริง”
ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวเริ่มขยับขึ้นเล็กน้อย หลังจากก่อนหน้านี้ราคาปรับตัวลดลงแตะระดับต่ำสุดในรอบมากกว่า 3 ปี นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2564 โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 392 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 389 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ผู้ค้าข้าวกล่าวว่า ชาวนาในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงได้เก็บเกี่ยวผลผลิตฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (the winter-spring crop) ไปแล้วประมาณครึ่งหนึ่ง ขณะที่มาตรการผลักดันของรัฐบาลในการรับซื้อและกักตุนข้าวยังไม่ปรากฏชัดเจน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 18 มีนาคม 2568 ราคามีแนวโน้มทรงตัวจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 307 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 391 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 365 เหรียญสหรัฐต่อดัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 48 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 439,575 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 446,275 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 156,600 ตัน บังกลาเทศ 59,500 ตัน ลิเบีย 15,000 ตัน และฟิลิปปินส์ 215,175 ตัน

กรมศุลกากร (General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 696,750 ตัน มูลค่าประมาณ 358.327 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 27.3% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 10.3% เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาตามลำดับ (เดือนมกราคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 547,408 ตัน มูลค่าประมาณ 324.888 ล้านเหรียญสหรัฐ) และเมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ปริมาณเพิ่มขึ้น 26.4% แต่มูลค่าลดลง 1.9% (เดือนกุมภาพันธ์ 2567 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 551,209 ตัน มูลค่าประมาณ 365.165 ล้านเหรียญสหรัฐ)

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ได้แก่

- 1.ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 323,010 ตัน มูลค่าประมาณ 158.873 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 2.ประเทศไต้หวัน 119,458 ตัน มูลค่าประมาณ 58.562 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 3.ประเทศจีน 54,984 ตัน มูลค่าประมาณ 26.095 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 4.ประเทศกานา 52,912 ตัน มูลค่าประมาณ 28.728 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 5.ประเทศบังกลาเทศ 30,325 ตัน มูลค่าประมาณ 14.391 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 6.ประเทศมาเลเซีย 11,244 ตัน มูลค่าประมาณ 6.983 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 7.ประเทศอินโดนีเซีย 10,04 ตัน มูลค่าประมาณ 4.2 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 8.ประเทศสิงคโปร์ 9,542 ตัน มูลค่าประมาณ 6.032 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 9.ฮ่องกง 5,269 ตัน มูลค่าประมาณ 3.353 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 10.กัมพูชา 3,864 ตัน มูลค่าประมาณ 2.436 ล้านเหรียญสหรัฐ

ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2568) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 1,230,367 ตัน มูลค่าประมาณ 674.757 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 17.6% แต่มูลค่าลดลง 4.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่ส่งออกจำนวน 1,046,085 ตัน มูลค่าประมาณ 709.248 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า ในเดือนมีนาคม 2568 กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าจะร่วมกับสมาคมอาหารเวียดนามและผู้ส่งออกข้าวเพื่อจัดโครงการส่งเสริมการค้าในตลาดฟิลิปปินส์และจีน นอกจากนี้จะมีการติดตามสถานการณ์ตลาดข้าวโลกและของคู่แข่งอย่างใกล้ชิด เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม

กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าระบุว่า ในขณะนี้กระทรวงฯ กำลังพิจารณาและศึกษาประเด็นราคาส่งออกข้าว พร้อมทั้งกระตุ้นการซื้อข้าวเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ข้าวในสถานการณ์โลกและตลาดในประเทศ

นาย Pham Minh Chinh นายกรัฐมนตรี เพิ่งลงนามคำสั่งฉบับที่ 21/CD-TTg ลงวันที่ 4 มีนาคม 2568 เกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ข้าวในสถานการณ์โลกและตลาดในประเทศ เมื่อเผชิญกับการพัฒนาตลาดโลกและในประเทศ

ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเป็นประธานและส่งเสริมการดำเนินงานและ แนวทางแก้ไขเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดส่งออกข้าวของเวียดนามจนถึงปี 2573 และงานที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายตามโทรเลขดังกล่าวในการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกข้าว รวมถึงเป็นประธานและประสานงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมและคณะกรรมการประชาชนในจังหวัดต่างๆ เพื่อตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อ นำเข้า และส่งออกข้าว เพื่อความควบคุมให้ตลาดมีสุขภาพที่ดี โดยเฉพาะการสำรองข้าวตามที่กำหนดในกฎหมายที่ 107/2561

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการค้า ส่งเสริมการส่งออกในตลาดขนาดใหญ่ ตลาดที่มีศักยภาพสำหรับข้าวเวียดนาม เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน (ข้าวคุณภาพสูง ข้าวหอมพิเศษมูลค่าสูง เช่น ST24, ST25) ตะวันออกกลาง แอฟริกา อาเซียน (ข้าวขาว) ผ่านข้อตกลงการค้าเสรีหรือลงนามข้อตกลงทวิภาคีเพื่อขยายตลาดและลดการพึ่งพาจากประเทศนำเข้าแบบดั้งเดิม ให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้ประกอบการต่างๆ ว่า ควรมุ่งเน้นการส่งออกเมื่อใด เพื่อให้ได้ประโยชน์ในด้านราคาและความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อส่งเสริมการบริโภคข้าวในประเทศ ให้ความสนใจกับโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการค้าระดับชาติด้านการฝึกอบรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อกระจายผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก

นายกรัฐมนตรียังได้ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าวิจัยและเสนอหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับธุรกิจการค้า ส่งออก และนำเข้าข้าว โดยให้ความสำคัญต่อหน่วยที่มีห่วงโซ่การผลิตและการบริโภคที่มีระบบคลังสินค้าและโลจิสติกส์ที่ทันสมัย เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่ผู้ค้ากดดันเรื่องราคาต่อเกษตรกร รวมทั้งขอเสนอเพื่อพัฒนาเกณฑ์ในการประเมินระดับความไว้วางใจสำหรับผู้ประกอบการส่งออกและนำเข้าข้าว

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวัน ที่ 12 มีนาคม 2568 ดังนี้

รายการชนิดข้าว	วันที่ 7 มีนาคม 2568	วันที่ 12 มีนาคม 2568	เปลี่ยนแปลง
	เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)		
1.ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul / Jasmine) ชนิด 5%	910	920	+10
2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5%	870	860	-10
3.ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO)	730	703	-17
4.ข้าวขาวพื้นนุ่ม (White Rice Soft Texure) ชนิด 5%	542	528	-14
5.ข้าวขาวพื้นแข็ง (White Rice Hard Texure) ชนิด 5%	576	544	-32
6.ข้าวเหนียว (Parboiled Rice) ชนิด 5%	742	725	-17
7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice / Romdoul)	910	900	-10
8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice)	570	560	-10
9.ข้าวหอมอินทรี (Organic Jasmine Rice)	1,360	1,400	+40
10.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5%	1,050	1,320	+270
11.ข้าวเหนียวอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5%	1,075	1,050	-25

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) รายงานว่า ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-กุมภาพันธ์) กัมพูชาส่งออกข้าวสารและข้าวเปลือกปริมาณรวมมากกว่า 1.5 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 418.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยส่งออกไปยัง 51 จุดหมายปลายทางทั่วโลก และข้าวหอมยังคงเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศ

ทั้งนี้ ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2568 บริษัทส่งออกข้าวของกัมพูชาจำนวน 44 ราย ได้ส่งออกข้าวสารจำนวน 135,074 ตัน มูลค่าประมาณ 106 ล้านดอลลาร์ ไปยัง 51 จุดหมายปลายทาง โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 49.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 90,153 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และมูลค่าเพิ่มขึ้น 62% เมื่อเทียบกับ 65.4 ล้านดอลลาร์ ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

โดยส่งไปยัง 25 ประเทศสหภาพยุโรปจำนวน 73,048 ตัน มูลค่าประมาณ 58.5 ล้านดอลลาร์ ส่งไปยังตลาดจีนและฮ่องกงปริมาณรวม 16,500 ตัน มูลค่าประมาณ 10.5 ล้านดอลลาร์ และส่งไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน 4 ประเทศปริมาณรวม 23,297 ตัน มูลค่าประมาณ 16.7 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ยังส่งไปยังตลาดอื่นๆ อีก

กว่า 20 แห่ง เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา ตะวันออกกลาง สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ปริมาณรวม 22,229 ตัน มูลค่าประมาณ 19.9 ล้านดอลลาร์

สำหรับชนิดข้าวสารที่มีการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2568 ประกอบด้วย ข้าวหอมคิดเป็นสัดส่วน 86.03% ของปริมาณส่งออกทั้งหมด ข้าวขาว 8.65%, ข้าวเหนียว 2.99%, ข้าวอินทรีย์ 1.9% และข้าวชนิดอื่นๆ อีก 0.46%

นอกจากนี้ กัมพูชายังส่งออกข้าวเปลือกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน (เวียดนาม) จำนวนประมาณ 1.39 ล้านตัน (ประมาณ 0.84 ล้านตันข้าวสาร) มูลค่าประมาณ 313.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แต่มูลค่าลดลง 20.7% เมื่อเทียบกับ 395 ล้านดอลลาร์ ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ทั้งนี้ รายได้ที่ลดลงเกิดขึ้นหลังจากวิกฤตการณ์การส่งออกข้าวเปลือกซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวขาว ซึ่งเกิดจากตลาดข้าวขาวในเวียดนามหยุดการซื้อเป็นระยะเวลาหนึ่งเมื่อต้นปีนี้ ทำให้เกษตรกรถูกบังคับให้ขายข้าวเปลือกต่ำกว่าราคาตลาด และเพื่อแก้ไขปัญหานี้ รัฐบาลได้จัดสรรเงิน 150 ล้านดอลลาร์ให้กับโรงสีข้าวสำหรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร

ทางด้านสถานการณ์ราคาข้าวในนั้น ราคาข้าวกัมพูชาในตลาดโลกยังคงสูง เช่น ข้าวขาวมีราคาอยู่ระหว่าง 528-544 ดอลลาร์ต่อตัน ข้าวกล้อง 900 ดอลลาร์ต่อตัน และข้าวเหนียวอินทรีย์มีราคาสูงถึง 1,050-1,400 ดอลลาร์ต่อตัน ในขณะที่ราคาข้าวเปลือกที่แปลงนา เช่น พันธุ์ OM5451 และ IR ซึ่งมีการส่งออกไปยังเวียดนาม ได้ปรับลดลงอย่างมากจากประมาณ 900 เรียลเหลือระหว่าง 650-700 เรียล ขณะที่ SOK อยู่ที่ 1,270 เรียล

นาย Chan Sokheang ประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (President of the Cambodia Rice Federation; CRF) กล่าวว่า การเติบโตของการส่งออกข้าวแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวในเชิงบวกในตลาดปัจจุบันและตลาดใหม่ ซึ่งสหพันธ์ข้าวกัมพูชาได้พยายามขยายการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ไปยังตลาดที่มีอยู่และเข้าถึงตลาดใหม่ และพยายามมากขึ้นเพื่อให้การส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขณะที่รัฐบาลกัมพูชาได้สนับสนุนให้สหพันธ์ข้าวกัมพูชาเสริมสร้างความร่วมมือกับกระทรวงและสถาบันของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นเพื่อส่งเสริมการส่งออกโดยตรงไปยังตลาดต่างประเทศด้วยมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Business Mirror รายงานว่า ทางกรฟิลิปปินส์คาดว่าผลผลิตข้าวเปลือกจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในไตรมาสที่ 1 โดยผลการสำรวจพืชผลเริ่มต้นของสำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ (the Philippine Statistics Authority; PSA) ระบุว่าผลผลิตข้าวเปลือกของประเทศอาจเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในไตรมาสแรกเนื่องจากคาดว่าผลผลิตต่อพื้นที่ (yield) จะเพิ่มขึ้น

ในรายงานดังกล่าว สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ระบุว่า การเก็บเกี่ยวข้าวเปลือกในเดือนมกราคม-มีนาคม 2568 อาจเพิ่มขึ้นเป็น 4.72 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้น 0.7% จาก 4.69 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว แม้ว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวจะลดลงก็ตาม โดยผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยต่อพื้นที่ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2568 อาจเพิ่มขึ้นเป็น 0.658 ตันต่อไร่ หรือเพิ่มขึ้น 3.0% จากผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนซึ่งอยู่ที่ 0.636 ตันต่อไร่ อย่างไรก็ตาม การคาดการณ์การผลิตล่าสุดนั้นต่ำกว่าการประมาณการเบื้องต้นของสำนักงานที่ 4.74 ล้านตัน อยู่ประมาณ 0.5%

สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ ระบุว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกทั้งหมดในไตรมาสแรกอาจหดตัวลง 2.3% เหลือ 7.19 ล้านไร่ จาก 7.31 ล้านไร่ ในช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งข้อมูล ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ ระบุว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกทั้งหมด 7.19 ล้านไร่ ได้มีการเก็บเกี่ยวไปแล้วประมาณ 1.8 ล้านไร่ หรือประมาณ 25.1% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกทั้งหมด คิดเป็นผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 1.17 ล้านตัน

จากพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวเปลือกทั้งหมดประมาณ 5.37 ล้านไร่ ที่ยังไม่ได้เก็บเกี่ยว ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 นั้น ประกอบด้วยผลผลิตที่ยังอยู่ในช่วงการเจริญเติบโตทางด้านลำต้น, กิ่งก้าน-สาขา และใบ (the vegetative stage) ประมาณ 5.1% อยู่ในระยะระยะเจริญพันธุ์ (the reproductive stage) 52.0% และอยู่ในระยะเจริญเติบโต (the maturing stage) 42.9%

ขณะที่แหล่งข่าวจากภาคอุตสาหกรรมระบุว่าผลผลิตข้าวเปลือกจะฟื้นตัวในปีหน้าจากสภาพอากาศที่ดีขึ้น โดยกระทรวงเกษตรตั้งเป้าที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 20.46 ล้านตันในปีนี้ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ที่ผลผลิตข้าวเปลือกอยู่ที่ 19.09 ล้านตัน (ลดลง 4.85% เมื่อเทียบกับปี 2566 ที่มีการเก็บเกี่ยวในระดับสูงสุดที่ 20.06 ล้านตัน)

สำนักข่าว GMA Integrated News รายงานว่า กระทรวงเกษตรฯ (The Department of Agriculture (DA)) กำลังพิจารณาปรับลดราคาขายปลีกแนะนำ (the maximum suggested retail price; MSRP) ของข้าวที่นำเข้าลงอีก 4 เปโซต่อกิโลกรัม ภายในสิ้นเดือนนี้ หากราคาข้าวในตลาดโลกยังคงลดลงและค่าเงินเปโซของฟิลิปปินส์แข็งค่าขึ้นอีก

ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรฯ (DA) นาย Francisco Tiu Laurel Jr. รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ กำลังพิจารณาปรับลดราคาขายปลีกแนะนำ (MSRP) ของข้าวที่นำเข้าลงเหลือ 45 เปโซต่อกิโลกรัม จากเดิม 49 เปโซต่อกิโลกรัม หลังจากที่เริ่มใช้ MSRP ที่ 58 เปโซต่อกิโลกรัมเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมา

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. กล่าวในแถลงการณ์ว่า หากราคาข้าวในตลาดโลกยังคงมีแนวโน้มเช่นนี้ และค่าเงินเปโซยังคงแข็งค่า รัฐบาลอาจปรับลดราคาขายปลีกแนะนำ (MSRP) ของข้าวที่นำเข้าลงเหลือประมาณ 45 เปโซต่อกิโลกรัมภายในวันที่ 31 มีนาคม 2568

โดยผู้ค้าปลีกที่ขายข้าวเกินราคา MSRP จะต้องชี้แจงราคาต่อทางการ เนื่องจากก่อนหน้านี้ นาย Francisco Tiu Laurel Jr. เคยกล่าวไว้ว่าข้าวขาว 25% ที่นำเข้าไม่ควรมีราคาเกิน 50 เปโซต่อกิโลกรัม

ข้อมูลล่าสุดจากการตรวจสอบราคาข้าวของ DA แสดงให้เห็นว่าข้าวที่นำเข้าในเขตมหานครมะนิลาอยู่ในช่วง 41.13 ถึง 57.57 เปโซต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคมถึง 8 มีนาคม 2568 ในขณะเดียวกัน ค่าเงินเปโซอยู่ที่ระดับ 57 เปโซต่อ 1 ดอลลาร์ตลอดเดือนมีนาคม 2568 โดยปิดตลาดเมื่อวันศุกร์ที่ 14 มีนาคม 2568 อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ 57.251 เปโซต่อ 1 ดอลลาร์

ทั้งนี้ การกำหนดราคาขายปลีกแนะนำ (MSRP) เกิดขึ้นหลังจากที่ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ได้อนุมัติการลดภาษีข้าวจาก 35% เหลือ 15% เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2567 ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ ระบุว่ามาตรการดังกล่าวทำให้ราคาข้าวลดสู่ระดับต่ำสุดในรอบกว่า 2 ปี โดยข้าวบางชนิดราคาต่ำกว่า 400 ดอลลาร์ต่อตัน

ในแถลงการณ์เดียวกัน นาย Francisco Tiu Laurel Jr. ยังยืนยันว่าราคาข้าวที่ลดต่ำลง ซึ่งจะทำให้ภาษีศุลกากรที่จะจัดเก็บได้ลดลงไปด้วยนั้น จะไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณประจำปี 30,000 ล้านเปโซที่ได้รับการจัดสรรให้กับกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว (the Rice Competitiveness Enhancement Fund; RCEF) ซึ่งให้การสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในท้องถิ่นภายใต้กฎหมายภาษีศุลกากรข้าวที่แก้ไขเพิ่มเติม (the amended Rice Tariffication; RTL)

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2568) Philipin นำเข้าข้าว 604,915.71 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 933 ใบ) ลดลงประมาณ 46% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,186,611 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 1,680 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 277,540.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 423 ใบ) ลดลงประมาณ 35.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 267,114.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 374 ใบ) ลดลงประมาณ 21.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 96,260.9 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 136 ใบ) ลดลงประมาณ 76.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) Philipin นำเข้าข้าว 4,808,420.59 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 6,528 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 33.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,606,908.5 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,556 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) Philipin นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวน ประมาณ 440,207.42 ตัน (สัดส่วน 76% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยปากีสถานจำนวน 64,388.68 ตัน (สัดส่วน 11.1%) ไทยจำนวน 54,782.75 ตัน (สัดส่วน 9.5%) เมียนมาจำนวน 11,315 ตัน (สัดส่วน 2.0%) อินเดีย 6,361.96 ตัน (สัดส่วน 1.1%) และเกาหลีใต้ 2,000 ตัน (สัดส่วน 0.3%)

สำหรับปี 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568) Philipin นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุด จำนวนประมาณ 3,624,057.57 ตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 75.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศ ไทยจำนวน 624,049.8 ตัน (สัดส่วน 13% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ปากีสถานจำนวน 320,422.93 ตัน (6.7% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) เมียนมาจำนวน 202,242.75 ตัน (4.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) อินเดีย 23,533.46 ตัน (0.5% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) จีน 5,720 ตัน (0.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ญี่ปุ่น 2,418.12 ตัน กัมพูชา 3,460 ตัน เกาหลีใต้ 2,000 ตัน ไต้หวัน 500 ตัน อิตาลี 14.05 ตัน และสเปน 1.92 ตัน

โดยในปี 2567 บริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรก (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2567) ข้อมูล ณ วันที่ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ได้แก่

- 1.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 326,009.04 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 160 ใบ)
- 2.ATARA MARKETING INC.นำเข้า 274,385.30 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 337 ใบ)
- 3.KING B COMPANY นำเข้า 198,338.28 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 287 ใบ)
- 4.Orison Free Enterprise Inc. นำเข้าจำนวน 195,199.45 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 268 ใบ)
- 4.MACMAN RICE AND CORN TRADING นำเข้าจำนวน 185,734.30 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 120 ใบ)
- 6.RBS Universal Grains Traders Corp. นำเข้า 168,480.62 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 229 ใบ)
- 7.River Valley Distribution, Inc. นำเข้า 163,110.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 50 ใบ)
- 8.SODATRADE CORPORATION นำเข้า 136,120.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 104 ใบ)

9.LUCKY BUY AND SELL นำเข้า 130,124.0 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 149 ใบ)

10.Vitram Marketing Inc. นำเข้า 117,533.88 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 236 ใบ)

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีจำนวนรวม 1,164 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 892,168.046 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 564 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 413,919.43 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 121 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 94,795.64 ตัน

ทั้งนี้ ในปี 2567 (1 มกราคม 2567 – 31 ธันวาคม 2567) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) รวม 9,815 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 9,386,408.474 ตัน แต่มีการนำเข้าจริงจำนวน 4,808,420.59 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 6,528 ใบ)
ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียจัดสรรเงินงบประมาณจำนวน 16.6 ล้านล้านรูเปียห์ (ราว 97.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) สำหรับการจัดหาข้าวเปลือกจากเกษตรกรท้องถิ่นในปี 2568 ขณะที่กระทรวงการคลังได้แต่งตั้งให้หน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ หรือ Bulog ให้บริหารจัดการงบประมาณที่จัดสรรไว้และดูแลกระบวนการจัดซื้อ

สำนักข่าว TEMPO.CO รายงานว่า รัฐบาลตั้งเป้าหมายที่จะหยุดการนำเข้าข้าวโดยบรรลุผลสำเร็จของผลผลิตข้าวเกินดุลขั้นต่ำที่ 5-6 ล้านตันในปีนี้ ตามที่นาย Sudaryono รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร (Deputy Minister of Agriculture) ระบุว่าเป้าหมายนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพึ่งพาตนเองของประเทศ

นาย Sudaryono กล่าวในแถลงการณ์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 ว่า เนื่องจากผลผลิตข้าวโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 30-31 ล้านตันต่อปี จึงจำเป็นต้องมีผลผลิตข้าวเกินดุลอย่างน้อย 5-6 ล้านตันตลอดทั้งปีจึงจะหยุดการนำเข้าข้าวได้อย่างสมบูรณ์ โดยในขณะนี้ ผลผลิตข้าวของประเทศจนถึงเดือนเมษายน 2568 คาดว่าจะเกินตัวเลขของปีที่แล้ว เห็นได้จากตัวเลขที่มีผลผลิตเกินดุลประมาณ 2.8-3 ล้านตัน

นาย Sudaryono กล่าวว่า รัฐบาลมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์ในการเพิ่มผลผลิตข้าวในระยะยาว ซึ่งรัฐบาลมีเป้าหมายที่จะให้อินโดนีเซียเป็นอิสระจากการนำเข้าข้าวโดยรักษาผลผลิตส่วนเกินประจำปีไว้ที่ประมาณ 5-6 ล้านตันอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้บรรลุผลการผลิตที่เพิ่มขึ้นนี้ เขาได้เน้นย้ำถึงเป้าหมายของรัฐบาลในการเร่งกระบวนการเกษตรกรรม และเรียกร้องให้เกษตรกรปลูกพืชทดแทนทันทีหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวได้ถึงสามครั้งต่อปี

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 11 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 60,661 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 สิงหาคม 2568 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 7,200 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2568 4.ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,060 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568 5.ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,040 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568 6.ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 880 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 มิถุนายน 2568 7.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568 8.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 6,241 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กรกฎาคม – 15 สิงหาคม 2568 9.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 6,240 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม 2568

ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 60,661 ตัน ประกอบด้วย

- 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 2 ล็อตๆละ 13,000 ตัน รวมเป็น 26,000 ตัน
- 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากออสเตรเลีย 12,000 ตัน
- 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทยจำนวนรวม 19,681 ตัน (แบ่งเป็น 3 ล็อต) และข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จำนวนรวม 2,980 ตัน (แบ่งเป็น 3 ล็อต) จากที่มีการยื่นเสนอทั้งหมด 20 ล็อต จำนวนรวม 81,424 ตัน

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 106,505 เยนต่อตัน (ประมาณ 717 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 115,025 เยนต่อตัน (ประมาณ 774 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueiki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-117.pdf

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ทั้ง 11 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวไปแล้วรวม 577,881 ตัน ประกอบด้วย 1. ข้าวสารเมล็ดกลางจำนวน 331,000 ตัน 2.ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 239,681 ตัน และ 3.ข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 7,200 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยรวม 246,881 ตัน (42.72%) ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 239,681 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 7,200 ตัน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างคำพูดของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรของประเทศว่า รัฐบาลญี่ปุ่นสามารถขายข้าวในสต็อกได้จำนวน 141,796 ตัน ในราคาเฉลี่ย (The weighted average of the auctioned rice prices) ที่ 21,217 เยน (ประมาณ 143.4 ดอลลาร์) ต่อ 60 กิโลกรัม ในการประมูลครั้งแรกที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 โดยรัฐบาลขายข้าวได้ในสัดส่วน 94.2% ของข้าวที่นำออกมาประมูล

ทั้งนี้ เมื่อเดือนที่แล้ว รัฐบาลตัดสินใจที่จะขายข้าวในสต็อกโดยผ่านการประมูลจำนวน 210,000 ตัน เพื่อแก้ปัญหาข้าวขาดแคลนและปัญหาการจัดจำหน่าย โดยปกติแล้ว รัฐบาลญี่ปุ่นจะจำกัดการระบายข้าวในสต็อกไว้เฉพาะกรณีที่ผลผลิตข้าวไม่ได้อย่างร้ายแรงและเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ อย่างไรก็ตาม การประมูลครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรกที่ รัฐบาลตัดสินใจระบายข้าวในสต็อกเพื่อให้อย่างมั่นใจว่าจะกระจายข้าวสู่ตลาดในประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลได้ตัดสินใจประมูลข้าว 150,000 ตันในการประมูลครั้งแรกต่อตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่จำนวน 7 ราย โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลจะต้องซื้อคืนข้าวจากผู้ประมูลที่ชนะในอนาคต ส่วนข้าวที่เหลืออีก 60,000 ตันมีกำหนดประมูลในภายหลัง

แหล่งข่าวเปิดเผยว่าผู้เข้าร่วมการประมูลรอบแรกได้แก่ สหพันธ์สหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ หรือ เซ็นโน (the National Federation of Agricultural Cooperative Associations, or Zen-Noh) และสหกรณ์การเกษตร จังหวัดฟูกูอิ (the Fukui prefectural agricultural cooperative) โดยข้าวที่ซื้อจากการประมูลจะขายให้กับผู้ค้าปลีกผ่านผู้ค้าส่งก่อนถึงมือผู้บริโภค ซึ่งคาดว่าข้าวจะวางจำหน่ายตามร้านค้าทั่วไปในช่วงปลายเดือนนี้

นาย Taku Eto รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวในการแถลงข่าวโดยแสดงความเชื่อมั่นว่าราคาข้าวจะลดลง หากมีการระบายข้าวจำนวนมากขนาดนี้ออกสู่ตลาด โดยคาดว่าความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์จะดีขึ้นในระดับหนึ่ง และคาดหวังว่าผู้บริโภคจะเห็นผลดังกล่าว

ในช่วงก่อนหน้านี้ ราคาข้าวในประเทศเพิ่มสูงขึ้นนับตั้งแต่ประเทศประสบปัญหาขาดแคลนข้าวในช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมา ซึ่งตามข้อมูลของกระทรวงเกษตร ราคาข้าวเฉลี่ย 5 กิโลกรัมในซูเปอร์มาร์เก็ตเพิ่มขึ้นเป็น 3,939 เยน (26 ดอลลาร์) เมื่อสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2568 จากราคาประมาณ 2,000 เยน (13.6 ดอลลาร์) เมื่อปีที่แล้ว

สำนักข่าว The Yomiuri Shimbun รายงานว่า ปริมาณข้าวที่บริษัทเอกชนญี่ปุ่นนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนตลาดภายในประเทศ โดยในปีงบประมาณ 2567 (สิ้นสุดเดือนมีนาคม 2568) พบว่าปริมาณข้าวที่เอกชนนำเข้าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 991 ตัน ณ สิ้นเดือนมกราคม 2568

ในปัจจุบันบริษัทต่างๆ สามารถได้รับประโยชน์จากข้าวที่นำเข้านี้ ถึงแม้ว่าจะต้องเสียภาษีศุลกากรสูงก็ตาม ซึ่งการนำเข้าข้าวของญี่ปุ่นมี 2 ประเภท คือประเภทแรกเป็นข้าวที่นำเข้าโดยรัฐบาล เนื่องจากญี่ปุ่นมีพันธะต้องซื้อข้าวจำนวนหนึ่งจากต่างประเทศภายใต้กฎข้อบังคับขององค์การการค้าโลก (the World Trade Organization; WTO) และประเภทที่ 2 เป็นการนำเข้าโดยภาคเอกชน เช่น บริษัทการค้า และบริษัทอื่นๆ บริษัทเหล่านี้จะต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาล

ภายใต้โควตานำเข้าข้าวที่นำเข้าโดยรัฐบาลในปัจจุบันอยู่ที่ 770,000 ตัน โดยส่วนหนึ่งรัฐบาลจะนำเข้าข้าวมากถึง 100,000 ตัน เพื่อใช้เป็นสำหรับการบริโภคในประเทศ (government-imported rice for staple food) ซึ่งถือเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปีที่ข้าวที่นำเข้าโดยรัฐบาลสามารถขายหมดในปีงบประมาณ 2567 เนื่องมาจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวในประเทศที่ไม่ดีในปีที่ผ่านมา

ข้อมูลการนำเข้าข้าวของเอกชนเริ่มมีการเก็บรวบรวมตั้งแต่ปีงบประมาณ 2019 เป็นต้นมา โดยมีการนำเข้าข้าว 426 ตัน ในปีงบประมาณ 2020 และตั้งแต่นั้นมาการนำเข้าข้าวของเอกชนโดยทั่วไปจะอยู่ระหว่าง 200-400 ตันต่อปี

แต่ในปีงบประมาณ 2024 (2567) ปริมาณการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นเป็น 468 ตัน ณ สิ้นเดือนธันวาคมของปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าเป็น 991 ตัน ณ สิ้นเดือนมกราคม 2568 โดยเมื่อเดือนที่แล้ว บริษัท Kanematsu ซึ่งเป็นบริษัทการค้ารายใหญ่ที่มีฐานอยู่ในโตเกียวได้ประกาศว่าจะนำเข้าข้าว 10,000 ตันภายในปี 2025 ซึ่งถือเป็นการ

เคลื่อนไหวที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยอ้างถึงความต้องการที่สูงจากอุตสาหกรรมร้านอาหาร เช่น เครือร้านข้าวหน้าเนื้อกิวด้ง (gyudon beef rice bowl chains)

แหล่งข่าวใกล้ชิดอุตสาหกรรมการจัดจำหน่าย ระบุว่าราคาซื้อข้าวสาร Calrose ซึ่งเป็นข้าวเมล็ดกลางที่ผลิตในสหรัฐฯ อยู่ที่ประมาณ 150 เยน (ประมาณ 1 ดอลลาร์) ต่อกิโลกรัม โดยรวมค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ไว้ด้วย ซึ่งหลังจากรวมภาษีแล้ว ราคาจะอยู่ที่ประมาณ 500 เยน/กิโลกรัม โดยแหล่งข่าวเผยว่า ในปัจจุบันข้าวภายในประเทศขายตามร้านค้าในราคาประมาณกิโลกรัมละ 900 เยน บริษัทต่างๆ จึงสามารถทำกำไรจากการนำเข้าได้เพียงพอ

ซูเปอร์มาร์เก็ต OK ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ในเมืองโยโกฮาม่า ได้จำหน่ายข้าว Calrose ในร้านค้า 10 แห่ง ตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2568 ในราคา 3,335 เยนต่อ 5 กิโลกรัม (รวมภาษี) บริษัทจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะขายข้าวที่ร้านอื่นหรือไม่ขึ้นอยู่กับยอดขายข้าวของร้าน 10 ร้านเหล่านี้

ขณะที่สำนักข่าว XINHUA รายงานเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2568 ว่า กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่นรายงาน ราคาข้าวเฉลี่ยตามซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศอยู่ที่ 4,077 เยน (ประมาณ 27 ดอลลาร์) ต่อกิโลกรัม ในสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันที่ 9 มีนาคมที่ผ่านมา ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567

ข้อมูลดังกล่าวซึ่งรวบรวมจากราคาข้าวรายสัปดาห์ ของซูเปอร์มาร์เก็ตราว 1,000 แห่งทั่วญี่ปุ่น ระบุว่า ราคาข้าวเฉลี่ยล่าสุดเพิ่มขึ้น 125 เยน จากสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นติดต่อกันต่อเนื่องเป็นสัปดาห์ที่ 10

ขณะเดียวกัน นับเป็นครั้งแรกของญี่ปุ่นที่ราคาข้าวเฉลี่ยสูงเกิน 4,000 เยน นับตั้งแต่เริ่มต้นการติดตามข้อมูลอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนมีนาคม 2565 อย่างไรก็ตามปริมาณการจำหน่ายข้าวโดยรวมกลับลดลง 11.6% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567

ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นดำเนินการประมูลข้าวสำรองครั้งแรกเสร็จสิ้น เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา และจะปล่อยข้าวสำรองสู่ซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศภายในเดือนมีนาคม 2568 นี้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโอซากา รายงานโดยอ้างเว็บไซต์ mainichi.jp ว่า ญี่ปุ่นมีแนวโน้มนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามความต้องการบริโภคในภาคธุรกิจบริการร้านอาหารจากการขยายตัวอย่างมีนัยสำคัญของภาคการท่องเที่ยว และเพื่อทดแทนผลผลิตในประเทศที่ราคาพุ่งสูง โดยระหว่างเดือนเมษายน 2567 – มีนาคม 2568 การนำเข้าข้าวนอกโควตามีปริมาณสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 468 ตัน โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน – ธันวาคม 2567 มีการนำเข้าในปริมาณเท่ากับข้าวหุงสุก 6.5 ล้านถ้วย โดยสูงกว่าการนำเข้าในปีก่อนหน้าซึ่งอยู่ที่ประมาณปีละ 350 – 450 ตัน และสูงสูดนับแต่ปี 2562 เป็นต้นมา แม้ว่ารัฐบาลจะกำหนดอัตราภาษีนำเข้านอกโควตาสูงสุดถึงกิโลกรัมละ 341 เยน (ประมาณ 2 ดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อรักษาราคาผลผลิตในประเทศ

ปัจจุบัน กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่นกำหนดปริมาณโควตานำเข้าข้าวโดยไม่เสียภาษีภายใต้ระบบ Minimum Access (MA) ที่ 770,000 ตัน ซึ่งเป็นข้าวจากสหรัฐอเมริกา จีน และไทย เป็นหลัก ทั้งนี้ ช่วงเดือนเมษายน 2567 – มีนาคม 2568 ข้าวที่นำเข้าสำหรับการบริโภคภาคครัวเรือน ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 100,000 ตันต่อปี มีการจำหน่ายหมดเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปี

ปี 2567 ราคาข้าวในญี่ปุ่นพุ่งสูงสุดในช่วง 5 ทศวรรษ หรือนับตั้งแต่ปี 2518 โดยเพิ่มขึ้นถึง 27.7% เทียบกับปีก่อนหน้า (เดือนธันวาคม 2567 เพิ่มขึ้นสูงสุดที่ 64.5%) ตามการปรับขึ้นของต้นทุน และปริมาณผลผลิตที่ลดลง

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว รายงานโดยอ้างอิงจากหนังสือพิมพ์ Nikkei ฉบับวันที่ 28 มกราคม 2568 ว่า สืบเนื่องจากการที่ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่นจึงได้เริ่มดำเนินการเพื่อให้สามารถปล่อยข้าวสำรองที่รัฐบาลถือครองออกมาได้แบบไม่จำกัดเฉพาะกรณีฉุกเฉินการขาดแคลนผลผลิตเท่านั้น โดยสาเหตุหลักมาจากการที่สหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ (JA) ได้ร้องเรียนว่าไม่สามารถจัดหาข้าวได้ แต่การปล่อยข้าวสำรองในครั้งนี้ถือเป็นการรักษาตามอาการมากกว่า แต่ในทางปฏิบัติ รัฐบาลยังคงดำเนินการปรับสมดุลการผลิตข้าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้การเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์และอุปทานสะท้อนให้เห็นถึงจุดอ่อนที่มีอยู่ (หมายเหตุ: JA (Japan Agricultural Cooperatives) หรือสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ คือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเกษตรกร โดยให้บริการด้านการเงิน, วัสดุ, อุปกรณ์, เมล็ดพันธุ์, การซื้อขายสินค้า ฯลฯ ซึ่งโดยทั่วไปเกษตรกรในญี่ปุ่นจะขายผลผลิตออกสู่ท้องตลาดโดยผ่าน JA)

รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ JA ขายข้าวสำรองให้กับรัฐบาล โดยมีเงื่อนไขว่า รัฐบาลจะซื้อคืนในช่วงเวลาที่กำหนด ส่วนรายละเอียดจะได้รับการสรุปในภายหลัง จุดมุ่งหมายของการประกาศปล่อยข้าวสำรองคือการควบคุมการขึ้นของราคา ขณะนี้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงกล่าวว่า จะตัดสินใจว่าจะปล่อยข้าวสำรองหรือไม่ หลังจากติดตามแนวโน้มตลาดในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งตลาดขณะนี้มีการติดตามดูท่าทีว่าจะมีการปล่อยข้าวสำรองหรือไม่ และราคาซื้อขายข้าวยังคงอยู่ในระดับสูง

ตั้งแต่ประมาณเดือนสิงหาคม 2567 ข้าวเริ่มขาดแคลนในตลาดและรัฐบาลได้ปฏิเสธการปล่อยข้าวสำรอง โดยอ้างว่าเมื่อข้าวใหม่เริ่มเข้าสู่ตลาด การขาดแคลนจะได้รับการแก้ไข อย่างไรก็ตาม ในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ 24 มกราคมที่ผ่านมา นายเอโซ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ได้เปลี่ยนท่าทีและกล่าวว่า รัฐบาลมีหน้าที่ที่จะต้องจัดหาข้าวในปริมาณที่เหมาะสมให้แก่ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งกล่าวถึงการทบทวนการใช้ข้าวสำรอง

สาเหตุของสถานการณ์นี้เกิดจากการที่สหกรณ์เกษตรแห่งชาติไม่สามารถรวบรวมข้าวได้เหมือนเช่นเคย ผู้ค้าส่ง บริษัทในอุตสาหกรรมอาหารและร้านอาหารหลายแห่งพยายามหาข้าวจากแหล่งผลิตโดยตรง เพื่อที่จะหาข้าวมาจำหน่าย การแข่งขันในการซื้อข้าวราคาสูงทำให้ราคาข้าวยิ่งพุ่งสูงขึ้นไปอีก สหกรณ์เกษตรแห่งชาติไม่สามารถรวบรวมข้าวได้ และได้ออกประกาศที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนว่าไม่สามารถทำตามคำสัญญาเกี่ยวกับปริมาณข้าวที่ตกลงไว้ได้

การเรียกร้องให้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวที่ใช้เป็นอาหารหลักในปริมาณสูงสุด 100,000 ตันต่อปี โดยราคาทั้งหมดได้รับการประมูลและอัตราการประมูลสูงกว่าปกติประมาณ 3 เท่า หลายบริษัทการค้าและผู้ค้าส่งพยายามที่จะนำเข้าข้าวแม้จะต้องจ่ายภาษีศุลกากรสูงก็ตาม ผู้ค้าส่งข้าวรายใหญ่กล่าวว่า การนำเข้าข้าวในภาคเอกชนไม่เคยเป็นเรื่องที่ถูกพูดถึงมาก่อน

ในปี 2547 เมื่อการกระจายข้าวถูกเปิดเสรีเกือบทั้งหมด ส่วนแบ่งของสหกรณ์เกษตรแห่งชาติในการผลิตข้าวทั้งหมดอยู่ที่ 45% แต่ในปี 2565 ส่วนแบ่งนี้ลดลงเหลือ 39% ในขณะที่สัดส่วนของการขายข้าวโดยตรงจากเกษตรกร ผู้ค้าส่ง และร้านอาหารเพิ่มขึ้นจาก 26% เป็น 32% และในปัจจุบันคาดว่าสัดส่วนนี้จะสูงขึ้นไปอีก แม้ว่าจะมีการปล่อยข้าวสำรองจากสหกรณ์เกษตรแห่งชาติ แต่ก็ยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีผลกระทบต่อราคาข้าวมากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้ ตั้งแต่ฤดูร้อนปี 2567 ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวญี่ปุ่น ทำให้ความต้องการข้าวพันธุ์เมล็ดสั้นจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยปกติ ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวสำหรับเป็นอาหารหลักผ่านระบบ SBS

โดยการจ่ายมาร์คออฟให้กับรัฐบาลเพื่อให้ได้การยกเว้นภาษีศุลกากร ระบบ SBS เป็นการประมูล และยิ่งตั้งมาร์คออฟสูงก็ยังมีโอกาสชนะการประมูลสูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของความต้องการในครั้งนี้ทำให้การแข่งขันในการประมูลรุนแรงขึ้น ทำให้มาร์คออฟสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อต้นทุนการนำเข้าข้าวพันธุ์เมล็ดยาวจากไทยพุ่งสูงขึ้น อีกทั้งยังทำให้ไม่สามารถจัดหาปริมาณที่จำเป็นได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ข้าวไทยที่ใช้เป็นอาหารหลักในญี่ปุ่นมักจะมีราคาสูงกว่าข้าวพันธุ์เมล็ดสั้น และความต้องการข้าวพันธุ์เมล็ดยาวมีน้อยกว่าข้าวพันธุ์เมล็ดสั้น หากต้นทุนที่สูงขึ้นยังคงดำเนินต่อไป อาจมีความเสี่ยงที่ปริมาณการนำเข้าข้าวไทยไปญี่ปุ่นจะลดลง

สำนักข่าว THE ASAHI SHIMBUN รายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้นำเสนอนโยบายต่อที่ประชุมพรรครัฐบาลเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 โดยระบุว่า รัฐบาลมีแผนจะเพิ่มการส่งออกข้าวเกือบ 8 เท่า สู่ระดับ 350,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 9.22 หมื่นล้านเยน (623 ล้านดอลลาร์) ในปี 2573 เมื่อเทียบกับปี 2567

แผนการเพิ่มการส่งออกข้าวด้วยการเพิ่มผลผลิตข้าวขึ้น ยังเป็นวิธีการรักษาระดับอุปทานข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศอีกด้วย แม้ว่าปัจจุบันญี่ปุ่นกำลังประสบปัญหาขาดแคลนข้าวภายในประเทศ แต่คาดว่าอุปสงค์ในระยะยาวจะลดลงเนื่องจากจำนวนประชากรลดลง ดังนั้น การเพิ่มการส่งออกจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ

ในปี 2024 ญี่ปุ่นส่งออกข้าวประมาณ 45,000 ตัน ขณะที่กระทรวงเกษตรมีแผนเพิ่มเติมที่จะส่งออก 1 ล้านตัน ภายในปี 2040 โดยรัฐบาลมีความกระตือรือร้นที่จะเพิ่มรายได้จากการส่งออกข้าวเป็นประมาณ 92,200 ล้านเยน (ประมาณ 623 ล้านดอลลาร์) ในอีก 5 ปีข้างหน้า โดยจะใช้ประโยชน์จากความนิยมในอาหารญี่ปุ่นทั่วโลก และแก้ไขปัญหาภายในประเทศ เช่น การบริโภคข้าวที่ลดลงและประชากรเกษตรกรสูงอายุ

ร่างแผนการเกษตรขั้นพื้นฐานระยะกลางถึงระยะยาวระบุว่า รัฐบาลยังคงเป้าหมายเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารสู่ระดับ 45% ในปี 2573 โดยพิจารณาจากปริมาณแคลอรีในอาหาร จากระดับ 38% ในปีงบประมาณ 2565

สำนักข่าวเกียวโดรายงานว่า ร่างแผนการเกษตรขั้นพื้นฐานที่ปรับปรุงทุกๆ 5 ปีโดยประมาณ เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเพิ่มผลผลิตข้าว นอกเหนือจากการเพิ่มการส่งออกข้าว พร้อมกับชี้ว่าความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์และจำนวนเกษตรกรในประเทศที่ลดลงนั้น ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของการผลิตและอุปทานอาหารในประเทศ

ทั้งนี้ รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารโดยรวมจาก 1.5 ล้านล้านเยน ในปี 2567 สู่ระดับ 5 ล้านล้านเยนในปี 2573 พร้อมกับกระตุ้นการใช้จ่ายซื้ออาหารของนักท่องเที่ยวจาก 1.6 ล้านล้านเยน สู่ระดับ 4.5 ล้านล้านเยน

ในส่วนของการผลิตข้าวขึ้น แผนดังกล่าวมีเป้าหมายที่จะเพิ่มจำนวนเกษตรกรที่ทำนาบนพื้นที่ 93.75 ไร่ขึ้นไป และลดต้นทุนการผลิตลงจาก 11,350 เยน สู่ระดับ 9,500 เยน ต่อ 60 กิโลกรัม เพื่อแข่งขันกับข้าวนำเข้าที่มีราคาถูกกว่า

ที่มา Oryza.com สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และสำนักข่าวอินโฟเควสท์

จีน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ทางการเงินกำลังใช้อาวุธตอบโต้ภาษีสหรัฐแล้ว ด้วยการขึ้นภาษีศุลกากรต่อสินค้าเกษตรอเมริกันหลายรายการ ซึ่งมีต้นทุนต่ำ แต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐสูง สำหรับภาษีจีนต่อสินค้าเกษตรจากสหรัฐ จะอยู่ในช่วง 10-15% ครอบคลุมสินค้าหลากหลายรายการ เช่น ธัญพืช โปรตีน ฝ้าย และผักผลไม้สด หลังจากมาตรการภาษีนำเข้ารอบแรกของจีน พุ่งเป้าไปที่พลังงานและโลหะสำคัญ นอกจากนี้ การนำเข้าถั่วเหลืองจากบริษัทอเมริกันสามแห่ง รวมถึงการสั่งซื้อไม้แปรรูปจากสหรัฐทั้งหมด ก็ถูกระงับเช่นกัน

ขณะนี้ เศรษฐกิจจีนกำลังเผชิญปริมาณอาหารที่ล้นตลาด ราคาข้าวสาลีในประเทศอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ 5 ปี ขณะที่การนำเข้าข้าวโพดลดลงอย่างมาก ข้อมูลล่าสุดเมื่อเร็ว ๆ นี้ยังแสดงให้เห็นว่า ภาวะเงินฝืดในจีนกำลังกดดันราคาผู้บริโภค โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงอย่างรวดเร็วของราคาอาหาร

รัฐบาลจีนตอบสนองต่อสถานการณ์นี้โดยพยายามปกป้องเกษตรกรในประเทศ โดยขอให้ผู้ค้าจำกัดการซื้อธัญพืชจากต่างประเทศ เช่น ข้าวบาร์เลย์และข้าวฟ่าง ขณะที่การนำเข้าถั่วเหลืองก็ถูกชะลอ

ที่ผ่านมา รัฐบาลจีน เร่งสอบสวนการค้าและกำหนดภาษีที่มุ่งเป้าไปที่สินค้าเมล็ดพืช และพืชตระกูลถั่วไปจนถึงอาหารทะเล เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์นม สะท้อนว่าผู้กำหนดนโยบายจีนไม่ได้กังวลมากนักเกี่ยวกับการสร้างอุปสรรคต่อการนำเข้า โดยเฉพาะสินค้าระดับพรีเมียมที่ได้รับผลกระทบหนักจากพฤติกรรมรัดเข็มขัดของครัวเรือน

การมุ่งเป้าภาษีไปที่สินค้าเกษตรจากสหรัฐ ถือเป็นหนึ่งในอาวุธของจีนที่มีผลกระทบต่อสหรัฐสูง แต่มีต้นทุนการค้าสำหรับจีนที่ต่ำ

ที่มา สำนักข่าว Bloomberg

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียยังลดลงต่อเนื่องสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 21 เดือน นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 เนื่องจากความต้องการที่ลดลงและมีอุปทานล้นตลาด ประกอบกับการแข่งขันด้านราคาที่เป็นไปอย่างรุนแรงโดยเฉพาะจากเวียดนาม ซึ่งส่งผลราคาข้าวขึ้น 5% อยู่ที่ 403-410 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 409-415 เหรียญสหรัฐต่อดันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 390-400 เหรียญสหรัฐต่อดัน จากระดับ 390-400 เหรียญสหรัฐต่อดันเมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ตัวแทนจำหน่ายข้าวรายใหญ่ในกรุงนิวเดลีกล่าวว่า ผู้ซื้อเสนอราคาต่ำมากเนื่องจากปากีสถานและเวียดนามขายข้าวถูกกว่าอินเดียค่อนข้างมาก

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมอินเดีย (The Ministry of Commerce & Industry) รายงานว่า ในเดือนธันวาคม 2567 มีการส่งออกข้าวปริมาณรวม 2,525,242 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 110.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,197,770 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566 และเพิ่มขึ้นประมาณ 24.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,034,012 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤศจิกายน 2567 ซึ่งชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย

1. ข้าวในกลุ่มข้าวบาสมัติ (พิกัดสินค้า 10063020) จำนวน 596,934 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 8.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 548,435 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2. ข้าวในกลุ่มข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติ (NON-BASMATI) จำนวนรวม 1,928,308 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 197.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 649,335 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566 โดยข้าวในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

2.1 ข้าวเปลือกที่เหมาะสมสำหรับการทำเมล็ดพันธุ์ (พิกัดสินค้า 10061010) จำนวน 299 ตัน ลดลงประมาณ 53.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 642 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2.2 ข้าวเปลือกอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10061090) จำนวน 98,956 ตัน เพิ่มขึ้น 298.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 24,852 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2.3 ข้าวกล้อง (พิกัดสินค้า 10062000) จำนวน 35,400 ตัน ลดลงประมาณ 52.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 74,185 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2.4 ข้าวหนึ่ง (พิกัดสินค้า 10063010) จำนวน 1,048,880 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 95.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 535,811 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2.5 ข้าวขาวอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10063090) จำนวน 722,586 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5,614.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 12,644 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

2.6 ข้าวหัก (พิกัดสินค้า 10064000) จำนวน 22,187 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1,747.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,201 ตัน ที่ส่งออกในเดือนธันวาคม 2566

สำหรับประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญในเดือนธันวาคม 2567 ประกอบด้วย

ที่	ประเทศ	ธ.ค. 2566	ธ.ค. 2567	%เปลี่ยนแปลง
1	เบนิิน	35,799	282,307	688.6
2	ศรีลังกา	597	145,120	24,229
3	แคเมอรูน	707	138,383	19,462
4	บังคลาเทศ	567	138,191	24,269
5	ซาอุดีอาระเบีย	121,250	135,919	12.1
6	เนปาล	34,500	128,416	272.2
7	โตโก	23,786	116,187	388.5
8	อิรัก	76,304	97,436	27.7
9	กินี	84,108	95,319	13.3
10	อิหร่าน	110,159	88,154	-20.0
	ประเทศอื่นๆ	709,994	1,159,810	63.4
	รวม (ตัน)	1,197,770	2,525,242	110.8

ในปี 2567 (มกราคม-ธันวาคม 2567) มีการส่งออกข้าวปริมาณรวม 18,047,752 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1% เมื่อเทียบกับจำนวน 17,864,980 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566 ซึ่งชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย

1.ข้าวในกลุ่มข้าวบาสมัติ (พิกัดสินค้า 10063020) จำนวน 5,941,218 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 21.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,906,080 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.ข้าวในกลุ่มข้าวที่ไม่ใช่บาสมัติ (NON-BASMATI) จำนวนรวม 12,106,534 ตัน ลดลงประมาณ 6.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 12,958,900 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566 โดยข้าวในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

2.1 ข้าวเปลือกที่เหมาะสมสำหรับการทำเมล็ดพันธุ์ (พิกัดสินค้า 10061010) จำนวน 14,863 ตัน ลดลงประมาณ 21.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 18,854 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.2 ข้าวเปลือกอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10061090) จำนวน 343,783 ตัน ลดลงประมาณ 19.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 426,142 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.3 ข้าวกล้อง (พิกัดสินค้า 10062000) จำนวน 416,718 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 239.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 122,771 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.4 ข้าวเหนียว (พิกัดสินค้า 10063010) จำนวน 8,166,218 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 8.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 7,497,895 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.5 ข้าวขาวอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10063090) จำนวน 2,402,712 ตัน ลดลงประมาณ 38.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,921,753 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

2.6 ข้าวหัก (พิกัดสินค้า 10064000) จำนวน 762,241 ตัน ลดลงประมาณ 21.5 เมื่อเทียบกับจำนวน 971,584 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2566

สำหรับประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญในปี 2567 (มกราคม-ธันวาคม 2567) ประกอบด้วย

ที่	ประเทศ	ม.ค.-ธ.ค. 2566	ม.ค.-ธ.ค. 2567	%เปลี่ยนแปลง
1	เบนิิน	1,519,600	1,868,995	23.0
2	ซาอุดีอาระเบีย	1,234,974	1,405,530	13.8
3	กินี	841,143	1,022,180	21.5
4	ไต้หวัน	664,539	985,796	48.3
5	อิรัก	694,275	945,964	36.3
6	โตโก	863,485	888,134	2.9
7	อิหร่าน	749,336	745,253	-0.5
8	เวียดนาม	673,487	612,833	-9.0
9	สหรัฐอเมริกา	559,648	598,412	6.9
10	เคนยา	936,752	595,243	-36.5
	ประเทศอื่นๆ	9,127,740	8,379,412	-8.2
	รวม (ตัน)	17,864,980	18,047,752	1.0

สำนักข่าว The Hindu Businessline รายงานว่า รัฐบาลมีแผนจะปรับปรุงคุณภาพข้าวสารโดยลดส่วนแบ่งข้าวหักในเร็วๆนี้ ซึ่งการลดส่วนแบ่งข้าวหักในสต็อกข้าวเหลือ 10% จากปัจจุบันที่ 25% คาดว่าจะช่วยเพิ่มปริมาณข้าวสำหรับการผลิตเอทานอลและลดต้นทุนการจัดเก็บ

โดยต้นทุนการจัดเก็บข้าวขององค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India; FCI) อยู่ที่ 6.83 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม เมื่อเก็บไว้ในโกดังของตัวเอง แต่จะพุ่งสูงถึง 12 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม เมื่อเก็บไว้ในโกดังที่เช่าจากภาคเอกชน

ทั้งนี้ รัฐบาลกลางได้เปิดตัวโครงการนำร่องที่มุ่งลดสัดส่วนข้าวหักในสต็อกข้าวที่บริหารจัดการโดยองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) ลงเหลือ 10% จากปัจจุบันที่ 25% ซึ่งจะช่วยปรับปรุงคุณภาพข้าวที่จำหน่ายผ่านร้านจำหน่ายแบบปันส่วนที่กำหนดไว้ (ration shops) ซึ่งหากแผนดังกล่าวประสบความสำเร็จ ก็จะช่วยลดการรั่วไหลในระบบการจำหน่ายสาธารณะ และเพิ่มปริมาณข้าวสำหรับการผลิตเอทานอล และลดต้นทุนการจัดเก็บของรัฐบาลได้

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 มีนาคม 2568 มีจำนวนประมาณ 67.53 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือก 45.875 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 16.45% เมื่อเทียบกับจำนวน 57.99 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 0.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 67.6 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมา ซึ่งปริมาณสต็อกข้าวของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 7.61 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 5.61 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม)

การเพิ่มขึ้นของสต็อกข้าวเกิดจากมาตรการห้ามส่งออกข้าวที่รัฐบาลอินเดียประกาศใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 และคาดว่าสต็อกข้าวของอินเดียจะเพิ่มขึ้นอีกท่ามกลางกิจกรรมจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลที่ยังคงดำเนินอยู่

โดยคาดว่าองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จะจัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 48.5 ล้านตัน ในฤดูกาลตลาดปัจจุบัน (KMS 2024/25) (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568) โดยเมื่อปีการตลาดที่ผ่านมา (KMS 2023/24) (ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567) องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 46.3 ล้านตัน

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 มีนาคม 2568 มีจำนวนประมาณ 81.022 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 19% เมื่อเทียบกับจำนวน 68.072 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 3.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 83.927 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกธัญพืช ของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 21.41 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 16.41 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 5 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม)

ส่วนสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 13.406 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 38.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 9.692 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 20.65% เมื่อเทียบกับจำนวน 16.174 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกข้าวสาลีของอินเดียขณะนี้ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 13.8 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 10.8 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 3 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม

สำนักข่าว The Hindu BusinessLine รายงานว่า รัฐบาลอินเดียระบุว่าไม่พบร่องรอยของอะฟลาทอกซิน (aflatoxin) ในข้าวที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรปจากรัฐอานธรประเทศและทมิฬนาฑูของอินเดียในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมของอินเดีย (The Union Minister of State for Commerce and Industry) กล่าวในคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงรัฐสภาว่าความสำเร็จนี้เน้นย้ำถึงประสิทธิภาพของมาตรการควบคุมคุณภาพที่เข้มงวดซึ่งนำมาใช้โดยผู้ส่งออกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รัฐมนตรีกล่าวว่าผู้ส่งออกได้ปฏิบัติตามมาตรฐานที่เข้มงวด รวมถึงการจัดเก็บ การจัดการ และการขนส่งที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจถึงความปลอดภัยและคุณภาพของข้าวที่ส่งออก นอกจากนี้ การติดตามและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาคุณภาพการส่งออกอีกด้วย

รัฐมนตรียังกล่าวว่า อินเดียปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า รวมถึงสหภาพยุโรปด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ค่า MRL/ML ของยาฆ่าแมลงและสารปนเปื้อนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อินเดียได้หารือกับประเทศที่เกี่ยวข้องและสหภาพยุโรปผ่านการหารือทวิภาคี

รัฐมนตรียังชื่นชมความมุ่งมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรัฐอานธรประเทศและรัฐทมิฬนาฑูในการรักษามาตรฐานความปลอดภัยอาหารระหว่างประเทศ จึงทำให้ชื่อเสียงของอินเดียในตลาดข้าวโลกแข็งแกร่งขึ้น

การส่งออกข้าวของอินเดียไปยังสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าระหว่างปี 2019 ถึง 2023 ขณะที่ปริมาณการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิเพิ่มขึ้น 10 เท่า (ประมาณ 500%) ในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งสูงกว่าประเทศอาเซียนที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างคำพูดของรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ว่า ปากีสถานเตรียมเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังบังกลาเทศจาก 60,000 ตันเป็น 200,000 ตัน เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการส่งออกข้าวของประเทศ โดยก่อนหน้านี้ปากีสถานได้กลับมาส่งออกข้าวไปยังบังกลาเทศอีกครั้งหลังจากทำข้อตกลงกับรัฐบาลรักษาการของบังกลาเทศ

สำนักข่าว The Nation รายงานว่า รัฐบาลปากีสถานหยุดการรณรงค์โหมโรงในปากีสถานเพื่อป้องกันการสกัดกั้นการส่งออกข้าวไปยังยุโรป และกระตุ้นการส่งออกสินค้าเกษตร

กระทรวงความมั่นคงทางอาหารและการวิจัยแห่งชาติ (The Ministry of National Food Security & Research) ได้ตัดสินใจว่าจะทำการรณรงค์ในประเทศผู้นำเข้าแทนปากีสถาน การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงลดต้นทุนสำหรับผู้ส่งออก

การดำเนินการครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้าวของปากีสถานสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก นอกจากนี้ จะมีการนำการตรวจสอบเงื่อนไขการนำเข้าอย่างเข้มงวดและมาตรการต่อต้านการทุจริตในระบบการค้ามาใช้ในเร็ว ๆ นี้ การปฏิรูปเหล่านี้คาดว่าจะสนับสนุนความโปร่งใสและปรับปรุงชื่อเสียงของปากีสถานในฐานะผู้ส่งออกข้าวที่เชื่อถือได้

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 หน่วยงาน Directorate General of Food (DGF) ได้ประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 11 ปีงบประมาณ 2024/25 (INTERNATIONAL TENDER NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-11, FY 2024-2025)) เพื่อซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดยื่นข้อเสนอราคาในเทอม CIF Liner out ภายในวันที่ 27 มีนาคม 2568 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2568 และกำหนดให้มีการส่งมอบที่ทำเรือ Chattogram ในสัดส่วน 60% และที่ทำเรือ Mongla สัดส่วน 40% ซึ่งจะต้องส่งมอบภายใน 40 วันหลังการเปิด L/C (ส่งมอบจำนวน 50% ภายใน 25 วันหลังการเปิด L/C) สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

https://dgfood.gov.bd/sites/default/files/files/dgfood.portal.gov.bd/files/6c0bd65f_ce05_40fc_8d10_a4f1b97b7150/2025-03-13-06-54-36129182599799f0c095576998652f46.pdf

สำหรับความคืบหน้าของการประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 9 ปีงบประมาณ 2024/25 (INTERNATIONAL TENDER NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-09, FY 2024-2025)) เพื่อซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดยื่นข้อเสนอราคาในเทอม CIF Liner out ภายในวันที่ 11 มีนาคม 2568 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 25 มีนาคม 2568 นั้น

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ราคาต่ำสุดที่เสนอในการประมูลซึ่งปิดไปเมื่อวันอังคารที่ 11 มีนาคม 2568 นั้น คาดว่าอยู่ที่ 429.55 ดอลลาร์ต่อตัน CIF โดยคาดว่า เป็นข้อเสนอของบริษัทการค้า Pattabhi Agro Foods สำหรับข้อเสนอจากบริษัทอื่นๆ พร้อมแหล่งที่มาดังนี้

- Agrocorp เสนอข้าวจากอินเดียในราคา 434.81 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)
- Aditya Birla Global Trading เสนอข้าวจากอินเดียในราคา 439.9 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)
- Gurudeo Exports เสนอข้าวจากอินเดียในราคา 434.14 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)
- Mondal Stone Product เสนอข้าวจากอินเดียในราคา 439.0 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)
- Indo Suez เสนอข้าวจากอินเดียในราคา 435.55 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)
- Bagadiya Brothers เสนอข้าวอินเดียในราคา 436.77 ดอลลาร์ต่อตัน (CIF line-out)

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน รายงานว่า Mr. Majidreza Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวของอิหร่าน (The Iranian Rice Importers Association) เปิดเผยกับสำนักข่าวท้องถิ่น Tejaratnews ถึงผลการประชุมในช่วงที่ผ่านมากับรัฐมนตรีว่าการและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและอุตสาหกรรมอิหร่านและสำนักงานฝ่ายดูแลตลาดและควบคุมสินค้า ว่าได้มีมติอนุมัติให้ทางสมาคมผู้นำเข้าข้าวของอิหร่าน (The Iranian Rice Importers Association) กระจายข้าวนำเข้าที่เก็บไว้ในสต็อก ของสมาชิกที่อยู่ในสังกัดของสมาคมฯ กระจายขายต่อไปให้กับร้านค้าปลีก สหกรณ์และห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในช่วงเดือนรอมฎอนและช่วงเทศกาลปีใหม่ของอิหร่าน เพื่อตอบสนองความต้องการข้าวในตลาดอิหร่านและสร้างสมดุลของราคาข้าวในตลาด ที่เกิดจากความผันผวนของราคาข้าวในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา ที่ขยับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยข้าวหอมอิหร่าน Hashimiเกรดเอ ราคาขายปลีกกิโลกรัมละ 2,000,000 เรียล

ทั้งนี้ เนื่องจากสมาชิกที่สังกัดอยู่ในสมาคมผู้นำเข้าข้าว (The Iranian Rice Importers Association) มีส่วนแบ่งตลาดข้าวนำเข้าจากต่างประเทศมากกว่าร้อยละ 60 จึงได้รับมอบหมายให้สามารถจัดสรรข้าวนำเข้าจากต่างประเทศจำนวน 70,000 ตันที่มีอยู่ในโกดังของตนกระจายให้กับร้านค้าปลีกในเครือข่าย สหกรณ์และห้างสรรพสินค้าต่างๆ ทั่วประเทศ

อย่างไรก็ตาม ปริมาณการนำเข้าข้าวของอิหร่านในแต่ละปีมีความไม่แน่นอนและชัดเจนมีสาเหตุมาจากความไม่ลงรอยกันของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของอิหร่านที่ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าผลผลิตภายในประเทศมีเพียงพอกับความต้องการ ไม่จำเป็นต้องนำเข้าข้าวในปริมาณมากๆ และหากมีการนำเข้าควรนำเข้าไม่เกินปีละห้าแสนตัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองเกษตรกรและการผลิตภายในประเทศ และเป็นการป้องกันการไหลออกของเงินงบประมาณแผ่นดินที่ใช้ในการนำเข้าข้าว ในขณะที่อีกฝ่ายเห็นว่าอิหร่านยังมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เพื่อปรับสมดุลด้านราคาของข้าวในตลาด ซึ่งบางครั้งอาจสร้างปัญหาให้กับผู้นำเข้าข้าวของอิหร่านในการจดทะเบียนสั่งซื้อข้าวและการขนถ่ายสินค้าออกจากกรมศุลกากรอิหร่านที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างนานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของข้าวได้ทำให้ราคาข้าวขยับตัวสูงขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อความต้องการของตลาดภายในประเทศและครอบคลุมปริมาณความต้องการข้าวที่มีสูงของตลาดในช่วงเดือนรอมฎอนและช่วงปีใหม่ของอิหร่านที่จะถึงนี้ แผนคือจะเริ่มจำหน่ายข้าวต่างประเทศในร้านค้าสัปดาห์นี้และดำเนินต่อไป

จนถึงเดือนเมษายน ปัจจุบันราคาข้าวนำเข้าในตลาดอิหร่านขยับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องคิดเป็นราคาระดับโลกร้อยละประมาณ 2,000,000-2,500,000 เรียล

ทางสมาคมได้โควต้าส่วนแบ่งที่ทางกระทรวงเกษตรอิหร่านอนุญาตให้นำข้าวเข้าจากต่างประเทศได้ก่อนสิ้นปีงบประมาณอิหร่านจำนวน 2-3 แสนตัน เป็นการนำเข้าข้าวเพื่อสำรองตลาดข้าวในช่วงฤดูร้อนที่จะถึงนี้ (ประมาณเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคม)

อนึ่ง ประชาชนอิหร่าน มีการบริโภคข้าวเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 100,000 ถึง 150,000 ตัน ซึ่งการปริมาณการบริโภคอาจเพิ่มสูงขึ้นถึง 170,000 ตัน และบางครั้งอาจมากกว่าในช่วงเดือนรอมฎอนและเทศกาลปีใหม่ที่มีความต้องการบริโภคสูง

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

สหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 คณะกรรมาธิการยุโรป (the European Commission) ได้ประกาศปรับลดอัตราภาษีนำเข้าข้าวกล้อง (the duty on husked rice) จากอัตราเดิมที่ 42.5 ยูโร (ประมาณ 46 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อตันเป็น 30 ยูโร (ประมาณ 32.5 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อตัน ซึ่งเป็นการปรับอัตราภาษีเพื่อให้สะท้อนถึงสภาวะตลาดและปริมาณการนำเข้า

ทั้งนี้ สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง 158,350 ตัน (ไม่รวมข้าวบาสมати) ในช่วง 6 เดือนแรกของปีการผลิต 2024/25 (1 กันยายน 2567-28 กุมภาพันธ์ 2568)

รายละเอียด official regulation ที่ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400840

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 11 มีนาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 732,899 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 23.81% เมื่อเทียบกับจำนวน 591,941 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 67,632 ตัน ลดลงประมาณ 24.66% เมื่อเทียบกับจำนวน 89,772 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 665,268 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 32.48% เมื่อเทียบกับจำนวน 502,169 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 259,938 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 56.63% เมื่อเทียบกับจำนวน 165,955 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 11 มีนาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 50,822 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 11 มีนาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 139,335 ตัน เนเธอร์แลนด์ 114,121 ตัน อิตาลี 84,169 ตัน สเปน 66,036 ตัน โปแลนด์ 55,743 ตัน โปรตุเกส 52,211 ตัน เยอรมนี 49,176 ตัน เบลเยียม 48,091 ตัน สาธารณรัฐเชค 31,532 ตัน สวีเดน 19,459 ตัน บัลแกเรีย 17,681 ตัน สโลวาเกีย 8,231 ตัน ลิทัวเนีย 6,995 ตัน กรีซ 7,215 ตัน เดนมาร์ก 6,666 ตัน ไอร์แลนด์ 5,323 ตัน ออสเตรีย 3,789 ตัน ฮังการี 3,527 ตัน ฟินแลนด์ 3,246 ตัน ไชปรัส 2,912 ตัน มอลตา 2,043 ตัน โครเอเชีย 1,997 ตัน โรมาเนีย 1,821 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 11 มีนาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จาก

ปากีสถานจำนวน 63,893 ตัน เพิ่มขึ้น 68.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอุรุกวัยจำนวน 43,015 ตัน เพิ่มขึ้น 52.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 28,100 ตัน เพิ่มขึ้น 75.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 26,987 ตัน เพิ่มขึ้น 8.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และนำเข้าจากอาร์เจนตินา 15,960 ตัน เพิ่มขึ้น 583.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 119,584 ตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 94,250 ตัน เพิ่มขึ้น 20.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 91,363 ตัน เพิ่มขึ้น 34.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 67,372 ตัน เพิ่มขึ้น 17.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 59,422 ตัน เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 219,238 ตัน เพิ่มขึ้น 117.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอุรุกวัยจำนวน 12,710 ตัน เพิ่มขึ้น 822.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 12,581 ตัน เพิ่มขึ้น 13.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 10,546 ตัน เพิ่มขึ้น 15.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากกายอานาจำนวน 9,654 ตัน เพิ่มขึ้น 87.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 2 มีนาคม 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 54,894 ตัน เนเธอร์แลนด์ 38,982 ตัน โปรตุเกส 31,156 ตัน สเปน 27,434 ตัน อิตาลี 16,513 ตัน ฝรั่งเศส 13,002 ตัน บัลแกเรีย 3,163 ตัน เยอรมนี 1,802 ตัน เดนมาร์ก 1,493 ตัน โปแลนด์ 1,305 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 522 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 94,246 ตัน เนเธอร์แลนด์ 83,558 ตัน อิตาลี 53,522 ตัน เบลเยียม 41,235 ตัน เยอรมนี 28,520 ตัน โปแลนด์ 26,953 ตัน สาธารณรัฐเชค 23,526 ตัน สเปน 21,661 ตัน บัลแกเรีย 21,035 ตัน โปรตุเกส 18,119 ตัน สวีเดน 17,760 ตัน ลิทัวเนีย 9,802 ตัน สโลวีเนีย (SI) 8,639 ตัน กรีซ (EL) 7,362 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 6,350 ตัน เดนมาร์ก 5,182 ตัน ฮังการี 3,278 ตัน ฟินแลนด์ 2,882 ตัน ไชปรัส 2,663 ตัน ออสเตรีย 2,627 ตัน โครเอเชีย (HR) 2,331 ตัน มอลต้า 2,137 ตัน โรมาเนีย (RO) 1,859 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 215,050 ตัน เนเธอร์แลนด์ 30,058 ตัน สเปน 24,645 ตัน ฝรั่งเศส 12,055 ตัน อิตาลี 7,620 ตัน โปแลนด์ 4,326 ตัน โปรตุเกส 1,783 ตัน ลิทัวเนีย 1,530 ตัน สาธารณรัฐเชค 659 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวขึ้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 2 มีนาคม 2568 เช่น กรีซ (EL) 22,908 ตัน สเปน 15,873 ตัน เบลเยียม 12,380 ตัน อิตาลี 10,939 ตัน เนเธอร์แลนด์ 9,535 ตัน โปรตุเกส 7,494 ตัน บัลแกเรีย 3,294 ตัน ลิทัวเนีย 2,534 ตัน เยอรมนี 1,696 ตัน สาธารณรัฐเชค 1,589 ตัน โปแลนด์ 1,359 ตัน โรมาเนีย 1,039 ตัน ฝรั่งเศส 774 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 3,182 ตัน โปรตุเกส 574 ตัน เนเธอร์แลนด์ 472 ตัน กรีซ (EL) 394 ตัน อิตาลี 130 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

ในจีเรีย

สำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ราคาข้าวในประเทศไนจีเรียปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกในประเทศมีน้อยลง โดยแหล่งข่าวกล่าวว่าราคาข้าวสารในประเทศของไนจีเรียเพิ่มขึ้นท่ามกลางราคาข้าวเปลือกที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับผลกระทบจากอุปทานข้าวเปลือกในประเทศที่ลดลง ขณะที่ความพร้อมจำหน่ายมีน้อยเนื่องจากข้าวเปลือกจากฤดูกาลที่แล้วหมดลง และผู้บริโภคมกำลังรอผลผลิตข้าวฤดูกาลหน้าซึ่งอยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม

ผู้ประกอบการโรงสีรายหนึ่งกล่าวว่า ในหนึ่งปี ผลผลิตข้าวในประเทศจะอยู่ที่ประมาณ 2.7 ล้านตันข้าวเปลือก แต่การบริโภคอยู่ที่ 6 ล้านตัน ซึ่งโดยปกติแล้วข้าวเปลือกมักจะถูกขายหมดภายในสามถึงสี่เดือน

ตลาดข้าวในแอฟริกาตะวันตกอยู่ในภาวะอ่อนแอตั้งแต่เดือนมกราคมที่ผ่านมา เนื่องจากมีสต็อกส่วนเกินและความต้องการที่ต่ำ ซึ่งสำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights ประเมินราคาข้าวหนึ่ง 5% STX CFR Cotonou เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 ที่ระดับราคา 447 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลง 71 ดอลลาร์ต่อตันจากเดือนมกราคม 2568 และลดลง 32 ดอลลาร์ต่อตันเมื่อเทียบกับเป็นรายเดือน

ขณะที่ ผู้นำเข้าจากเบนินรายหนึ่งกล่าวว่า ในปี 2558 (2015) เมื่อรัฐบาลไนจีเรียมีมาตรการห้ามการนำเข้าข้าว ทำให้ประเทศเบนินกลายเป็นตลาดการขนส่งข้าวมาเกือบ 10 ปีแล้ว

ผู้ประกอบการโรงสีไนจีเรียรายหนึ่งกล่าวว่า ข้าวที่นำเข้าจากอินเดียจะไม่ไปถึงภูมิภาคทางเหนือและตะวันออกเฉียงใต้ของไนจีเรีย เนื่องจากอยู่ไกลจากชายแดน Cotonou-ไนจีเรีย ข้าวที่นำเข้าจากอินเดียและข้าวไนจีเรียมีความยาวใกล้เคียงกัน ดังนั้นโรงสีจะบรรจุถุงใหม่ในนามของข้าวไนจีเรียและขายภายใต้ราคาข้าวไนจีเรีย

ขณะที่โรงสีข้าวอีกรายหนึ่งระบุว่า ราคาข้าวไนจีเรียในประเทศอยู่ที่ 85,000 ในราต่อกระสอบขนาด 50 กิโลกรัม ในขณะที่ข้าวต่างประเทศอยู่ที่ 65,000 ในราต่อกระสอบขนาด 50 กิโลกรัม ซึ่งไม่มีใครเต็มใจที่จะซื้อข้าวในประเทศในราคาที่สูงกว่า เนื่องจากมีข้าวที่นำเข้าอยู่ในตลาดแล้ว

ตามรายงานระบุว่า ค่าเงินไนราอ่อนค่าลง 2.20% เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐในช่วงเดือนที่แล้ว และอ่อนค่าลง 2.15% เมื่อเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว NHK ของญี่ปุ่น รายงานเมื่อ 12 มีนาคม 2568 ว่า นางแคโรไลน์ ลีวิตต์ โฆษกรัฐบาลสหรัฐได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ญี่ปุ่นที่ในปัจจุบันเรียกเก็บภาษีนำเข้าข้าวจากสหรัฐสูงถึง 700%

ในระหว่างการแถลงข่าวประจำวันเมื่อ 11 มีนาคม 2568 นางลีวิตต์ให้สัมภาษณ์กับนักข่าวเกี่ยวกับภาษีเหล็กและอะลูมิเนียมที่นำเข้าจากแคนาดา จากนั้นลีวิตต์หยิบแผนภูมิที่แสดงประเทศอื่นๆ ออกมา โดยนางลีวิตต์ชี้ไปที่ญี่ปุ่น รวมถึงสหภาพยุโรป (EU) และอินเดีย โดยแสดงอัตราภาษีของญี่ปุ่นต่อเนื้อวัว ผลิตภัณฑ์นม และข้าวจากสหรัฐ เป็นตัวอย่าง

นางลีวิตต์กล่าวว่า ลองดูญี่ปุ่นที่ปัจจุบันเรียกเก็บภาษีข้าวจากสหรัฐ 700% ซึ่งประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เชื่อในหลักความเท่าเทียมกัน และถึงเวลาแล้วที่สหรัฐจะมีประธานาธิบดีที่ดูแลผลประโยชน์ของธุรกิจและคนงานชาวอเมริกันจริงๆ ซึ่งสิ่งที่ประธานาธิบดีทรัมป์เรียกร้องในท้ายที่สุดก็คือการปฏิบัติทางการค้าที่ยุติธรรมและสมดุลนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม NHK รายงานเพิ่มเติมว่า นางลิวต์ตีลิมพูดถึงว่าญี่ปุ่นมีโควตานำเข้าข้าวสหรัฐที่ปลอดภาษี ซึ่งการนำเข้าภายนอกกรอบนี้จะถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 341 เยน หรือประมาณ 2 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม

กระทรวงเกษตรสหรัฐ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนมีนาคม 2568 โดยสถานการณ์ราคาข้าว กระทรวงเกษตรสหรัฐ (USDA) รายงานสรุปว่า ราคาส่งออกของประเทศผู้ส่งออกข้าวทุกประเทศโดยเฉพาะในแถบเอเชียยังคงมีแนวโน้มอ่อนตัวลง หลังจากที่ยกเลิกมาตรการห้ามส่งออกข้าวทั้งหมดแล้ว (รวมทั้งข้าวหักที่อนุญาตให้ส่งออกได้แล้ว)

โดยราคาข้าวขาว 5% ของปากีสถานลดลง 20 เหรียญสหรัฐต่อดัน มาอยู่ที่ 380 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% ของอินเดียลดลง 10 เหรียญสหรัฐต่อดัน มาอยู่ที่ 400 เหรียญสหรัฐต่อดัน ส่วนราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามลดลง 7 เหรียญสหรัฐต่อดัน เหลือ 387 เหรียญสหรัฐต่อดัน เนื่องจากความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังคงไม่ดีขึ้น ขณะที่ราคาข้าวไทย (Thai 100%B) ลดลง 19 เหรียญสหรัฐต่อดัน มาอยู่ที่ 418 เหรียญสหรัฐต่อดัน จากความต้องการข้าวที่ลดลงของต่างประเทศ โดยเฉพาะในแถบอาเซียน

ทางด้านราคาส่งออกของสหรัฐ (U.S. 4%) ลดลง 19 เหรียญสหรัฐต่อดัน เหลือ 678 เหรียญสหรัฐต่อดัน เช่นเดียวกับราคาส่งออกของอูรุกวัยที่ลดลงถึง 56 เหรียญสหรัฐต่อดัน เหลือ 612 เหรียญสหรัฐต่อดัน เนื่องจากความต้องการที่ลดลงของตลาดลาตินอเมริกา ขณะที่กำลังจะมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูใหม่

กระทรวงเกษตรสหรัฐ (USDA) ได้ประมาณการในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2567/68 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) จะมีจำนวน 532.66 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 522.31 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2566/67 (2023/24) (ปีปฏิทิน 2567) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญเกือบทุกประเทศ เช่น ประเทศจีน อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย ปากีสถาน บราซิล ญี่ปุ่น รวมทั้งสหรัฐ จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ขณะที่คาดว่าประเทศบังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ เมียนมา กัมพูชา ไนจีเรีย จะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2567/68 (ปี 2568) ประเทศต่างๆจะมีผลผลิตข้าวดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 145.28 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% จากจำนวน 144.62 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67
- 2) ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 145.0 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งจะถือเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 5.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 137.83 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67
- 3) ประเทศบังกลาเทศจะมีผลผลิต 36.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 4) ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3% เมื่อเทียบกับในปี 2566/67
- 5) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับในปี 2566/67
- 6) ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 20 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 7) ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.0 ล้านตัน ลดลง 2.6% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 8) ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 11.85 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 9) ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 10.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 10) ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 8.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 11.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 11) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 7.38 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67

- 12) ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.35 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 13) ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีผลผลิต 7.05 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 14) ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 15) ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.9 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 530.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 523.46 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น อินเดีย บังคลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไนจีเรีย บราซิล สหรัฐฯ เนปาล อียิปต์ ปากีสถาน จะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศจีน ญี่ปุ่น รวมทั้งกัมพูชา คาดว่าจะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) ประเทศต่างๆจะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 145.88 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 2) ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 121.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 4.0% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 3) ประเทศบังกลาเทศ 38.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 4) ประเทศอินโดนีเซีย 36.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 5) ประเทศเวียดนาม 22.4 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2566/67
- 6) ประเทศฟิลิปปินส์ 17.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.6% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 7) ประเทศไทย 12.3 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2566/67
- 8) ประเทศเมียนมา 10.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.0% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 9) ประเทศญี่ปุ่น 8.0 ล้านตัน ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 10) ประเทศไนจีเรีย 7.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 11) ประเทศบราซิล 7.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 12) ประเทศสหรัฐฯ 5.27 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 13) ประเทศเนปาล 4.37 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.6% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 14) ประเทศปากีสถาน 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 15) ประเทศอียิปต์ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2567/68 (ปี 2568) คาดว่าจะอยู่ที่ 181.51 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 179.56 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67 (2567) เนื่องจากยังคงคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2567/68 (ปี 2568) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 103.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 56.98% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 44.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 24.2% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย คาดว่าจะมี 4.37 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 29.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าในปี 2567/68 จะมีสต็อกประมาณ 3.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ไนจีเรียคาดว่าจะมี 2.25 ล้านตัน

ข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.6% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 เวียดนามคาดว่าจะมี 2.04 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2566/67 และสหรัฐาคาดว่าจะมี 1.49 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 17.9% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 2.66 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 17.7% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2566/67 (ปี 2567) ที่จำนวน 2.26 ล้านตัน

ทางการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐาคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 58.50 ล้านตันข้าวสาร ลดลงประมาณ 2.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 59.94 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) แม้จะคาดว่าประเทศอินเดีย บราซิล อุรุกวัย ปารากวัย กายอานา อาร์เจนตินา จะส่งออกได้เพิ่มขึ้น แต่ประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญอื่นๆ เช่น ประเทศไทย เวียดนาม ปากีสถาน กัมพูชา สหรัฐฯ เมียนมา รวมทั้งจีน จะส่งออกลดลงจากปีก่อน ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น จีน อิรัก ไต้หวัน รัสเซีย บังคลาเทศ แอฟริกาใต้ อิหร่าน กานา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ส่วนผู้นำเข้ารายสำคัญอื่นๆ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย บราซิล เม็กซิโก คาดว่าจะนำเข้าข้าวลดลง โดยเฉพาะอินโดนีเซียที่คาดว่าจะนำเข้าลดลงถึง 82.8%

โดยในส่วนของการนำเข้าข้าวนั้นคาดว่าจะในปี 2568 ประเทศต่างๆคาดว่าจะนำเข้าข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 5.4 ล้านตัน ลดลง 0.9% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 2) ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 3.4 ล้านตัน ลดลง 10.5% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 3) ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 2.55 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 4) ประเทศในสหภาพยุโรปจะนำเข้า 2.25 ล้านตัน ลดลง 6.7% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 5) ประเทศจีนจะนำเข้า 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 35.4% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 6) ประเทศอิรักจะนำเข้า 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.5% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 7) ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.75 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 8) ประเทศไต้หวันจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 9) ประเทศสหรัฐจะนำเข้า 1.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 10) ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน ลดลง 11.5% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 11) ประเทศเคนย่าจะนำเข้า 1.4 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 12) ประเทศบังกลาเทศจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 500% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 13) ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 14) ประเทศกินีจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน ลดลง 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 15) ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 16) ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน ลดลง 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 17) ประเทศกานาจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.8% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 18) ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะนำเข้า 0.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.7% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 19) ประเทศแคเมอรูนจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 20) ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 21) ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.86 ล้านตัน ลดลง 3% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 22) ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2567

23) ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน ลดลง 82.8% เมื่อเทียบกับ 4.65 ล้านตัน ในปี 2567

24) ประเทศเคนยาจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน ลดลง 11.1% เมื่อเทียบกับปี 2567

25) ประเทศเยเมนจะนำเข้า 0.75 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2567

26) ประเทศญี่ปุ่นจะนำเข้า 0.72 ล้านตัน ลดลง 4.5% เมื่อเทียบกับปี 2567

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2568 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

1) ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2568 จะส่งออกได้ 22.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 25.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 17.92 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

2) ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.5 ล้านตัน ลดลง 24.1% เมื่อเทียบกับ 9.89 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

3) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.5 ล้านตัน ลดลง 17.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 9.04 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

4) ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 5.3 ล้านตัน ลดลง 18.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.49 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

5) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 3.4 ล้านตัน ลดลง 8.1% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 3.7 ล้านตัน ในปี 2567

6) ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.13 ล้านตัน ลดลง 3.8% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 3.25 ล้านตัน ในปี 2567

7) ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 1.5 ล้านตัน ลดลง 46.4% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

8) ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 25.3% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

9) ประเทศจีนคาดว่าจะส่งออกได้ 1.0 ล้านตัน ลดลง 10.3% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

10) ประเทศอุรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 33.2% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, March 2025)